DEC - 3 1954
DEC 2 3 1954

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VĪKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

95./323. n-rs. TREŠDIEN, 1954. G. 1. DECEMBRĪ 4. GADS

KO DARĪS ASV VALDĪBA?

SENĀTORS NOULANDS STEIDZINA KOMŪNISTU ĶĪNAS BLOKĀDI

Sakarā ar 13 amerikāņu lidotāju notiesāšanu komūnistu Ķīnā Sav. Valstu republikāņu senātors Noulands steidzina komūnistu Ķīnas blokādi, kā vienīgo līdzekli amerikāņu lidotāju atgūšanai. Kad Sav. Valstu valdība pieprasīja komūnistu Ķīnai lidotājus atbrīvot, uzsverot, ka viņi nav spiegi, Pekingas radio atbildēja, ka Sav. Valstu prasība esot vienkārši histeriska.

Vašingtonā. Sav. Valstu senātors Noulands lika priekšā uzsākt komūnistu Ķīnas blokādi, ja komūnisti atsakās izdot 13 spiegošanā apvainotos amerikāņu lidotājus, ko kāds komūnistu Ķīnas militārais tribunāls notiesāja ar ilgu cietumsodu. Noulands kādā preses konferencē uzsvēra, ka Sav. Valstu valdībai ir morāls pienākums lietot vairāk nekā tikai vārdus, lai rūpētos par savu pavalstnieku aizsardzību ārzemēs. Senātora Noulanda priekšlikums, kas līdz šim ir sastapis tikai abpusēju klusēšanu kā diplomātiskās, tā arī valdības aprindās, nāk laikā, kad sarunas savstarpējas palīdzības līguma parakstīšanai Sav. Valstu un nacionālistu Ķīnas starpā tuvojas noslēgumam. Sarunas palīdzības līguma jautājumā turpinās jau vairāk kā gadu. Tagad par lielu atvieglojumu abām ieinteresētām pusēm sarunas ir tiktālu paveikušās, ka atlicis vienoties vairs tikai atsevišķos sīkumos. Līguma parakstīšanu cer nobeigt līdz šī gada beigām.

Lai arī senātora Noulanda komūnistu Ķīnas bloķēšanas priekšlikumam nebija nekāda sakara ar Sav. Valstu un nacionālistu Ķīnas savstarpējās palīdzības līguma sarunām, tas tomēr vēl sakūra jaunu uguni jau tā saspīlētajā stāvoklī Tālajos Austrumos.

Noulands ir viens no tiem retajiem amerikāņu politiķiem, kas jau no laika gala ir aizstāvējis stingrāku Sav. Valstu politikas līniju pret Ķīnas komūnistiem. Valdības aprindās viņa priekšlikumi tomēr nav atraduši atbalstu.

Pēc amerikāņu lidotāju notiesāšanas Sav. Valstu valdība ar Londonas starpniecību (jo Vašingtona neatzīst Pekingas komūnistu valdību) jau ir paspējusi nosūtīt asu protesta notu komūnistu Ķīnai, prasot lidotāju tūlītēju atbrīvošanu.

Iesniedzot savu vēsturisko priekšlikumu, senātors Noulands sacīja, ka vispirms Sav. Valstis varētu mēģināt panākt Apvienoto Nāciju atbalstu šāda komūnistu Ķīnas blokādes plāna īstenošanai. Bet ja Apvienotās Nācijas šādam Sav. Valstu plānam pretotos, tad amerikāņiem nevajadzētu uztraukties par savu „brīvās pasaules sabiedroto" atturību un turpināt plāna īstenošanu bez viņu atbalsta. Noulands sacīja, ka amerikāņu karavīri tiek turēti komūnistu Ķīnas cietumos pretēji noteikumiem, kas pieņemti, parakstot Korejas pamieru. Pamatojoties uz to, Sav. Valstīm, lai panāktu amerikāņu karavīru atbrīvošanu ar vai bez Apvienoto Nāciju līdzdalības, būtu pilnīgas tiesības uzsākt Ķīnas blokādi. „Mēs viņiem (komūnistiem) varētu parādīt," sacīja Noulands, „ka neviens kuģis nevar tikt Ķīnā iekšā, nedz no Ķīnas ārā, kamēr nav atbrīvoti apcietinātie amerikāņi. Es domāju, ka tas komūnistiem izmaksās tik dārgi, ka viņi būs spiesti notiesātos atbrīvot."

Senātors Noulands gan nav pirmais, kas proponējis komūnistu Ķīnas bloķēšanu. Šāda varbūtība sevišķi populāra vai arī nepopulāra bija Korejas kaŗa laikā. Kamēr admirālis Radfords atradās Sav. Valstu Klusā okeana flotes komandiera amatā 1953. gadā, viņš sacīja, ka komūnistu Ķīnas cietzemes blokāde esot iespējama. Korejas kaŗa laikā ar komūnistu Ķīnas blokādes priekšlikumu nāca arī toreizējais sabiedroto Tālo Austrumu bruņoto spēku virspavēlnieks ģen. Mekartūrs, bet prezidenta Trūmeņa valdība par to negribēja ne dzirdēt.

Kerstena rezolūcijas

JĀVIRZA TĀLĀK

KLB priekšsēdis Dr. V. Māsēns 18. novembra pieņemšanā Baltijas brīvības namā Ņujorkā uzsvēra, ka mūsu tuvākais uzdevums tagad darīt visu iespējamo, lai Kerstena izmeklēšanas komitejas atzinumu un ieteikumu saukt Padomju Savienību pie atbildības par noziegumiem pret Baltijas valstīm uzņemtu Apvienoto Nāciju darba kārtībā. Baltijas valstu pārstāvjiem ir jāiepazīstina AN delegāti ar šo apsūdzību, lai panāktu mums labvēlīgu izkārtojumu. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas komitejas rīkosies šinī virzienā saskaņoti, un viņu centieniem savu atbalstu sniegs arī Apspiesto Eiropas nāciju apvienība.

DIVI RIETUMVĀCIJAS APGABALI

NOSTĀJAS PRET ĀDENAUERU

Frankfurtē. Apgabalu vēlēšanās Hesenē un Bavārijā kanclera Ādenauera kristīgo demokratu partijai draud smaga sakāve. Vēlēšanu sākumā ar lielu pārākumu priekšgalā izvirzījusies sociālistu partija, kamēr kristīgajiem demokratiem jāsamierinās ar apmēram uz pusi mazāk balsu. Pārējo partiju panākumi, komūnistus ieskaitot, nemaz netiek pieminēti.

Rietumvācijas politiķi par vēlēšanu gaitu nav pārsteigti, jo kā Hesenes apgabals, tā arī lielās Bavārijas pilsētas — Minchene un Nirnberga — vienmēr ir atradušās sociālistu rokās. Vienīgā pārmaiņa, salīdzinot ar vispārējām Rietumvācijas vēlēšanām, kas beidzās ar spīdošu Ādenauera uzvaru, ir lielais sociālistu balsu skaita pieaugums. Tā, piemēram, Hesenes apgabalā vispārējo vēlēšanu laikā sociālisti ieguva tikai pus proc. vairāk balsu nekā Ādenauera kristīgie demokrati. Tagad, tai pašā apgabalā balsu skaitīšanas sākumā, sociālistu partijai nodotas 407.850 balsis, kamēr kristīgiem demokratiem tikai 240.160.

Kopskaitā sagaida, ka abos apgabalos balsis nodos 9 milj. vēlētāju. Kamēr lauksaimnieki vēl atbalsta Ādenauera partiju, lielo pilsētu strādnieki vairākumā pieslienas sociālistu partijai. Viņu pēkšņo popularitātes pieaugumu izskaidro ar Ādenauera politiku, kuŗas dēļ nācies zaudēt jēlvielām bagāto Sāras apgabalu. Vācu strādnieki nav arī sajūsmināti par gaidāmo bruņošanos un līdz ar to saistīto dienestu armijā.

Hesenes un Bavārijas vēlēšanu iznākumi Ādenaueram ir svarīgi vienīgi nepieciešamā 2/3 balsu pārākuma noturēšanā Augšnamā (Bundesrātā). Patiesībā izšķirīgais būtu tikai Bavārijas vēlēšanu iznākums, jo Bavārija sūta 5 pārstāvjus 38 vietīgā Bundesrātā. Līdz šim Bavārija aizstāvēja Ādenauera politiku. Hesenes vēlēšanu rezultāti ir mazāk svarīgi, jo tur jau visa pašvaldība tā kā tā atrodas sociālistu rokās, un Hesenes 4 Bundesrāta pārstāvji visu laiku ir bijuši pret Ādenaueru.

ASV stratēģiskais trijstūris

Padomju Savienības lidlauku tīkls no Murmanskas līdz Čuchotskai Sibirijā

Kamēr angļu vēstures profesors Arnolds J. Toinbijs (Toynbee) paregō pasaulei mieru mazākais līdz 2000. g. un franči domā, ka Ādenauera karavīriem jaunie apmācības reglamenti jāliek uzrakstīt kādam mīlestības dzejniekam, bet militārajai mūzikai jāizmanto Šopēna prelūdija — tikmēr Korejas skolu izgājušais ASV armijas šefs Ridžvejs ar saviem palīgiem gatavojas visnopietnākām kaŗa varbūtībām. Pēc personiskās pieredzes Korejā, viņš vairs neuzticas „džīpī sēdošā" kareivja neuzvaramībai un viņa ietekmē ASV kareivju militārās apmācības reglaments ir tapis tik „prūsisks," ka viens — otrs pārcentīgāks virsnieks jau nonācis konfliktā ne tika ar „sabiedrisko domu," bet arī ar tiesu. Ģenerālis Ridžvejs saka: „Par spīti techniskām ērtībām mums jāpatur prātā, ka atomiskais kaŗš savā izšķirējā fazē var būt atkarīgs no tā, kuŗai armijai būs izturīgākas kājas un plaušas!"

Pašreiz ASV bruņotos spēkos tiek veiktas plašas pārgrupēšanas. Galvenais smaguma punkts kas agrāk bija izklaidēts pa daudzajām aizjūras bazēm un garnizoniem, tagad tiek koncentrēts tieši pašu ASV centrālājās ziemeļu valstīs. To var apzīmēt par stratēģisku trijstūri, kuŗa viena smaile balstās uz centrālajiem bruņotiem spēkiem pašā ASV teritorijā, (Ziemeļdakota, Montāna, Minesota, Viskonsina, Mičigēna), bet otra — Aļaskā, kas ar tur stacionētām vienībām veido lidlauku virkni Kanadas ziemeļu okeana salās un pāri Grenlandei, izveidojot trešo smaili Islandes bazēs. Šim aizsardzības trijstūrim ir paredzētas trīs radara joslas. Pirmā uz ASV un Kanadas robežām ir pabeigta, otru, kas šķērso Kanadu starp Labradoras austrumu krastu un Sitku pie Klusā okeana — izbūvē, bet trešā — Kanadas krasta līnija pie Ziemeļu okeana izplānota. Kas ir spiedis ASV uz šādu, rīcību? — Bijušais kaŗa draugs un sabiedrotais! Padomju Savienība savā ziemeļu krastā un tā salās, sākot no Murmanskas līdz Čuchockai Sibirijā ir uzbūvējusi polāro lidlauku tīklu, kuŗos novietoti modernie T-37 strūklas bumbveži, kas ASV var sasniegt 6 stundās. Tāpat tur novietotas vairākas izplētņu lēcēju divīzijas. Šo spēku komandieris ir ģenerālis Frabočins, ko amerikāņu ģenerālstābā dēvē par „noslēpumaināko" Padomijas ziemeļu ģenerāli. Par Vladimiru Frabočinu ir zināms tikai, ka viņš ir kāda krievu emigranta dēls — dzimis Kanadā, bet pēc 1930. g. atgriezies Padomju Savienībā.

Tāpat ir zināms, ka šos apgabalos novietotie sarkanarmieši ir izlases vienības, skarbi trenēti un labi apgādāti. Pamatojoties uz laiku, kad tur tiek izdarīti gadskārtējie manevri, ASV ģenerālstābs pat domā, ka pārsteiguma uzbrukums ASV varētu notikt periodā starp 15. augustu un 10. septembri, jo tad, ievērojot klimatisko pārmaiņu, kas ziemeļpola apgabalā iestājas septembra otrā pusē, ASV sekmīgu prettriecienu, izmantojot ziemeļpola gaisa telpu, varētu dot tikai nākošā pavasarī.

GEN. RIDŽVEJA KONTINENTĀLAIS AIZSARDZĪBAS STĀBS

Tādēļ arī ģenerālis Ridžvejs, nodibinādams jauno ASV kontinentālo aizsardzības stābu, (Defense of the US Continent Comando) par tā priekšnieku izvēlējies 53 gadus veco aviācijas ģenerāli Benjamiņu Čaidlavu (Benjamin Wiley Chidlaw) un tā štāba mītne ir Bismarkā — Ziemeļdakotā. Minētais vīrs par savu uzdevumu saka: „Iedomājieties trēs miljoni kvadrātjūdžu apgabalu, kas man jānosargā! Tas nozīmē vairāk kā desmittūkstoš jūdžu garas un vairāk kā desmit jūdžu augstas sētas radīšanu!"

NATO militārās plānošanas daļas vadītājs ģenerālis Kolins (Collins) piebilst: „Pirms 4 gadiem mēs šai problēmai veltījām ceturto daļu no mūsu smadzeņēm, kopš diviem — pusi, un pašreiz jau trīsceturtās daļas." Šīs aizsardzības sistēmas bruņoto kodolu pašreiz sastāda 14 armijas divīzijas, 77 — 79 aviācijas eskadriļas, bet Atlantijas un Klusā okeana ūdeņos abu ASV krastu aizsardzībai 2. un 4. kaŗa flotes vienības. Šos faktus mēs varam konstatēt ar gandarījumu: Labi, ka ir vēl vīri, kas nav sasirguši ar koeksistenciālo aklumu! Bet no otras puses varam arī rūgti pasmaidīt: Par cik nesalīdzināmi zemāku cenu tas viss būtu bijis panākams 1945. gada pavasarī.

Va-. Pe-.

Padomju Savienība joprojām meklē

DIENVIDSLAVIJAS DRAUDZĪBU

Maskavā.— Sakarā ar Dienvidslavijas nacionālās gada dienas atceri Dienvidslavijas sūtniecībā Maskavā notika plaša pieņemšana. Kamēr pagājušā gadā dienvidslavu atceres dienā bija sūtīts vietējā ārlietu ministra vietnieks Gromiko, šogad Kremlis ieradās ar visiem saviem torņiem: Maļenkovs smaidīja un, Rietumu žurnālistu piedāvāto cigareti noraidīdams, lūdza nerakstīt, ka padomju konstitūcija aizliedz smēķēšanu; Molotovs mētājās asprātībām, kamēr komūnistu partijas dižvīrs Chruščevs Dienvidslavijas sūtnim Vidičim ar rādāmo pirkstu krūtīs bakstīdams stāstīja, cik ļoti viņš vēlētos, lai Dienvidslavija būtu draudzīga ne tikai ar Sav. Valstīm, Angliju un Franciju, bet arī ar Padomju Savienību. Uz Dienvidslavijas viesībām padomju delegācijā bija arī māršali Bulgaņins un Žukovs, kas, tāpat kā visi citi, platām mutēm smaidīdami un mērdami to Dienvidslavijas un maršala Tito veselību. Kaut arī pēc Dienvidslavijas sūtņa domām viņa viesības bija lieliski izdevušās, viņam pašam bij jādzird daži maigi pārmetumi no Padomju Savienības valdības puses. 29. novembrī Maskavā, kā jau iepriekš paredzēts, sākās Eiropas drošības konference. Dienvidslavijas pārstāvja konferences dalībnieku vidū nav.

JOŠIDA ATTEIKSIES NO PARTIJAS VADĪBAS

Sagaida ministru prezid. maiņu Japānā

Tokio. — Pēc[illegible]dams savu padomdevēju priekšlikumiem. Japānas ministru prezidents Jošida nolēmis atteikties no liberāļu partijas prezidenta pienākumiem. Liberāļu partija ir lielākā konservātīvo politiķu grupa Japānā. Prezidenta Jošidas vietā nāks viņa draugs, ministru prezidenta vietnieks Taketora Ogata.

Japānas politiķi domā, ka Jošidas lēmums nācis sakarā ar pieaugošo neapmierinātību tiklab viņa pašā partijā, kā arī ārpus tās. Kaut gan vēl ir pāragri spriest par Jošidas aiziešanu no ministru prezidenta amata, japāņu politiskie lietpratēji ir pārliecināti, ka šāds gājiens vairs nemaz nav tik tālā nākotnē. Jošidas atteikšanās no savas partijas prezidenta pienākumiem esot labākais pierādījums, ka viņš gatavojoties aiziet no politiskās skatuves, tātad arī no ministru prezidenta amata.

ASV PALĪDZĪBA DIENVIDKOREJAI

Pēc ilgiem strīdiem un asām vārdu apmaiņām ar amerikāņiem sirmais Dienvidkorejas prezidents Singmans Rī beidzot tomēr ir spiests pieņemt Sav. Valstu palīdzības programmu Dienvidkorejai. Prezidents Rī ar šo programmu nebūt nav apmierināts. Amerikāņu palīdzība tekošā budžeta gadā kopsummā sasniegs 700 milj. dolaru, kas ir daudz vaīrāk, nekā Sav. Valstis maksā jebkuŗai citai valstij. Militārās palīdzības vajadzībām tiks doti 450 milj. dolaru, kamēr saimnieciskai palīdzībai paredzēts tikai 250 miljonu. Lai varētu savu roku tik dziļi bāzt tēvoča Sēma kabatā, prezidents Rī ir spiests piekāpties sekojošu amerikāņu prasību priekšā. Vispirms Dienvidkorejai jāsamierinās ar faktu, ka nekāda maršēšana uz ziemeļiem nenotiks. Par Korejas apvienošanu var sapņot tikai tad, ja to var panākt miera ceļā. Rī aicinājumam cīnīties ar komūnistiem brīvajā pasaulē nav klausītāju. Sav. Valstu militārā palīdzība ir domāta Dienvidkorejas rezerves divīzijām un nevis pašreizējo divīziju apbruņojuma papildināšanai. Palīdzības dolari tiks pārmainīti Korejas valūtā, ievērojot Korejas valūtas faktisko un nevis oficiālo vērtību. Korejas valūtas faktiskā vērtība jau ilgu laiku atrodas krietni zem tirgus cenas. Dienvidkoreja tiek brīdināta neboikotēt Japānas tirgu. Ja vien kādas preces cenas Japānā ir tās lētākās, Dienvidkorejai šis stāvoklis jāizmanto. Tas nozīmē, ka Dienvidkoreja ir spiesta pirkt no japāņiem.

Vienošanās ar Dienvidkoreju amerikāņiem nenāca bez sviedriem. Dienvidkorejas diplomāti cīnījās veselus četrus mēnešus un tikai tad parakstīja, jo tas bija vienīgais ceļš, kā tikt pie amerikāņu naudas. Rī bija cerējis, ka viņam izdosies dolarus tērēt pēc saviem ieskatiem. Viņš nekādā ziņā nebūtu pircis preces no Japānas. Rī prasīja lielāku un spēcīgāku armiju Dienvidkorejai. Par cerībām apvienot Dienvidkoreju ar Ziemeļkoreju miera ceļā Rī vienkārši smejas. Bet amerikāņi turas pie saviem uzskatiem. Kaŗš Korejā ir beidzies. Korejas apvienošanas dēļ viņi jaunu kaŗu nesāks. Sav. Valstis ir atbildīgas par Japānas labklājību tāpat kā par Koreju. Amerikāņu dolari, kas agrāk tika dalīti ar samērā brīvu roku, tagad tiks dalīti tikai tur, kur amerikāņiem tas atmaksāsies vai liksies nepieciešams. Pēc Sav. Valstu domām prezidents Rī pašreiz ir nonācis tajā stāvoklī, kur viņam amerikāņi ir vairāk vajadzīgi nekā viņš amerikāņiem.

LATVIJAS SŪTNIS — VIESIS BALTĀ NAMĀ

Krievu vēstniekam jāsēž pie viena galda ar Baltijas valstu un Nacionālās Ķīnas pārstāvjiem

Katru gadu ASV prezidents sarīko dineju Baltajā namā Vašingtonā akreditētiem ārzemju diplomātiem. Šogad šāda dineja notika 16. un 17. novembrī. Latvijas sūtnis prof. A. Spekke ar kundzi piedalījās dinejā 17. novembrī. Dineja ilga no pl. 8 līdz 10.30 vakarā. Viesi noklausījās arī mūzikālus priekšnesumus.

Ārzemju diplomātu skaitam pieaugot, Baltais nams vairs nespēj uzņemt visus diplomātus vienā reizē, kādēļ šādas dinejas Baltajā namā tagad rīko divas dienas no vietas, pie kam viesus ielūdz pēc alfabētiskā saraksta šādā kārtībā: ar nepārskaitli atzīmētās sūtniecības — pirmā dienā, ar pārskaitli atzīmētās — otrā dienā. Pirms dažiem gadiem, kad Baltais nams pirmoreiz pieņēma šādu kārtību, nelaimīgā kārtā bija iznācis tā, ka padomju vēstnieks bija ielūgts otrā dienā. Vēstnieks tūliņ saskatīja šādā rīcībā Padomju Savienības pazemošanu un iesniedza Vašingtonas valdībai protestu. Nav noskaidrots, kāds numurs pēc kārtas tagad ir Padomju vēstniecībai, bet krievu vēstnieks Zarubins šogad bija ielūgts pirmajā dienā un bija spiests sēdēt pie viena galda ar Lietuvas sūtni P. Žadeiķi, Igaunijas lietvedi J. Kaivu un Nacionālās Ķīnas sūtni Velingtonu Ku.

Krievu sūtniecība savā laikā protestēja arī pret to, ka viņu diplomātus ielūdz kopā ar Baltijas valstu pārstāvjiem. Tas bija laikā, kad par Latvijas sūtni vēl bija nelaiķis A. Bīlmanis. Dabūjis zināt, ka dinejā ielūgti arī Baltijas valstu sūtņi, toreizējais krievu vēstnieks neieradās dinejā, aizbildinoties ar slimību. Amerikāņu avīzes toreiz ironiski nosauca šo krievu diplomātu slimību par „Baltijas influenci". ASV valdība tomēr neatkāpās no saviem principiem, un krievi beidzot samierinājās ar nepatīkamo pienākumu sēdēt pie viena galda ar verdzināto tautu oficiālajiem pārstāvjiem.

PĀVESTA VESELĪBAS STĀVOKLIS ATKAL PASLIKTINĀJIES

Romā. — No Vatikāna pienākušas ziņas, ka pāvesta Pija 12. veselības stāvoklis atkal pasliktinājies. Pēc četru mēnešu pavadīšanas savā vasaras rezidencē Gondolfo pilī pāvests tikai nesen atgriezās Vatikānā, kur bija spiests atteikt visus publiskos pienākumus.

Pāvesta personiskais ārsts prof. Galleači Lisi paskaidro, ka neesot nekāda iemesla uztraukumiem. Pāvests ciešot no savas agrākās kuņģa slimības.

ZIEMAS VĒTRA ANGLIJĀ

Londonā. — Pēc dzeltenās miglas briesmām, kas Londonas apkārtnē vien prasīja vairāku cilvēku dzīvības, Angliju piemeklējusi jauna nelaime. Jau vairākas dienas Anglijas piekrastē plosās viena no Anglijas vēsturē visu laiku lielākajām vētrām. Vētrai turpinoties, tās postījumus vēl ir grūti noteikt, bet, kā liekas, tad vissmagāk skarta būs piekrastes kuģniecība. Jau tagad ziņo par vairākiem kuģiem, kas pazuduši bez vēsts: daudzi citi uzdzīti krastmalas smiltīs vai klintīs. Lamanša kanālī ziņo arī par Otrā pasaules kaŗa laika mīnu parādīšanos, ko trakojošie viļņi izskalojuši, tā vēl tikai palielinot vētras radītās briesmas. Ievērojamākais Anglijas vētras upuris līdz šim ir 20.125 tonnīgais tankkuģis World Concord, kas pārlūza vidū, netālu no piekrastes, Pembrukšairas tuvumā. Visus apkalpes locekļus izdevās izglābt.

„KOEKSISTENCE" PRAKSĒ

INSCENĒTS SPIEGU PROCESS PEKINGĀ

22. novembrī, kā jau iepr. numurā ziņojām, Pekingas kaŗa tribunāls 13 amerikāņiem par spiegošanu un 9 ķīniešiem par nodevību piespriedis: vienam ķīnietim nāves sodu, bet pārējiem cietuma sodu uz visu mūžu vai īsāku laiku.

Tagad noskaidrots, ka starp notiesātajiem amerikāņiem 11 ir karavīri — bumbveža B-29 apkalpes locekļi, kas 1953. gada 12. janvārī krituši komūnistu gūstā, kad viņu bumbvedis notriekts Ziemeļkorejas territorijā pie Jalu upes. Bet pārējie divi ir ASV kaŗa resora ierēdņi, kas 1952. g. novembrī dienesta darīšanās lidojot no Korejas uz Japānu, ar visu lidmašīnu pazuduši bez vēsts.

Saskaņā ar 1953. g. 27. jūnija Korejas kaŗa pamiera noteikumiem visas šīs 13 personas komūnistiem vajadzēja ievest apmaināmo gūstekņu sarakstā un izdot ASV. Bet tagad, pēc 17 mēnešiem, Pekingas radio ziņo, ka šie Apvienoto Nāciju kaŗaspēka piederīgie notiesāti, jo „atzinušies", ka viņi notriekti nevis Ziemeļkorejā, kā tas faktiski bija, bet gan sarkanās Ķīnas territorijā, kur tiem bijis uzdots nomest ASV spiegus un tos apgādāt ar visu nepieciešamo. Lai šo nelaimīgo „atzīšanās" būtu ticama, kopā ar viņiem notiesāti arī 9 ķīnieši, it kā Čangkaišeka armijas virsnieki, kas bijuši ASV spiegu dienestā, sadarbojušies ar notiesātajiem amerikāņiem un arī — „atzinušies".

Kāpēc koeksistences propagandas paisuma laikā komūnistiem bija vajadzīga šī Pekingas asiņainā maskarāde? — Protams, lai kompromitētu ASV, kas pretojas sarkanās Ķīnas uzņemšanai Apv. Nācijās un atbalsta Čangkaišeku! Tāpat pašu mājās vajadzīgi „stipri pierādījumi" pret ASV, kas jauc komūnistu labo gribu „miermīlīgi sadzīvot". Lūk, arī šāds mežonīgs paņēmiens ietilpst komūnistu „koeksistences" praksē, tāpat kā notriektās ASV lidmašīnas dažādās pasaules malās!

Nav šaubu, ka Pekingā izspēlētais „viltotais trumpis" bija paredzēts Višinska vajadzībām, lai Apv. Nācijās viņš varētu sekmīgāk muļķot koeksistences tīkotājus Rietumu blokā un jo skaļāk pārsist sarkanās Ķīnas „kaŗa kūdītājus" ASV. Tikai tagad Jūdasa loma bija jāveic citam Kremļa vīram, jo liktenīgā kārtā tieši pašā dienā (22. nov.), kad Pekingā paziņoja šo negēlīgo spriedumu, rūdītā čekista Višinska tukālās miesas bija jau sastingušas.

Bet Kremlim augsti kvalificētu melu meistaru nav trūcis: tikpat steidzīgi kā Višinska līķi aizveda uz Maskavu, Ņujorkā ieradās Maļiks, kas Kremļa nodevības un melu diplomātiju turpinās tālāk, varbūt gan ne tik suligiem vārdiem un ne tik akrobatiski, kā to darīja Višinskis. Taču arī Maļiks apgalvos, ka 13 notiesātie amerikāņi ir „īsti spiegi". Un vai sarkanās Ķīnas atbalstītāju rindās būs daudz tādu, kas negribēs tam ticēt? Ja darījumi ar komūnistiem ir izdevīgi, kāda gan tad vērtība ir 22 cilvēku dzīvībām? Pēdējos gados Korejā, Vietnamā, Formozas salas tuvumā tūkstoši veltīgi gājuši nāvē un sakropļoti dažādo politisko kombināciju rezultātā.

Kremļa smadzenes vienmēr darbojušās teicami: labi izplānotie cīņi cilvēcei allaž nākuši tik par ļaunu. Sarkanā vara savu uzvaras gājienu turpina tālāk, jo pagaidām nav vēl pretvaras, kas to gribētu apturēt radikāliem līdzekļiem.

ČĒRČILS astoņdesmitgadnieks

Otrdien, 30. novembrī, Anglijas ministru prezidents sērs Vinstons Čērčils atskatījās uz savu astoņdesmito dzimumdienu.

Savā pēdējā no sešām Otrā pasaules kaŗa vēstures grāmatām sērs Vinstons raksta, ka 1945. g. 19. martā nosūtījis konservātīvo partijas priekšsēdim Ralfam Ašetonam sekojošu jautājumu: „Es esmu novērojis laikrakstos, ka (konservātīvo) partijas galvenā biroja vadītāji ir izdevuši rīkojumus, kā nākošās vēlēšanās kā kandidātu necietīs nevienu, kas ir pāri septiņdesmitiem. Es, protams, gribu pēc iespējas ātri gūt informāciju, vai šis rīkojums attiecas arī uz mani." Tai laikā Čērčils bija septiņdesmit gadu un četri mēneši vecs. Un kopš tā laika viņš ir paspējis kandidēt vēl trijās vēlēšanās, vienmēr pārstāvēdams Vudfordas apgabalu Eseksā. Čērčils ir tikai trešais vīrs vispār, kas, kā ministru prezidents, ir sasniedzis astoņdesmit gadu vecumu, atrodoties Anglijas ministru prezidenta amatā (pārējie divi bija Pālmerstons un Gladstons).

Kamēr pats jubilārs vēl dzīvo savā svinību satraukuma varā, Anglijas konservātīvos nodarbina kāda cita doma, un proti, cik ilgi vēl Čērčils paliks ministru prezidenta amatā? Kad viņš beidzot būs sadūšojies nokāpt no politiskās skatuves un vadību nodot kādam jaunāku vīru (Ēdenu) savā vietā? Pats ministru prezidents šo jautājumu ir atteicies komentēt.

J. V.

No apcietinājuma atbrīvots Aldžers Hiss

Luisburgā. — Pēc 44 mēnešu pavadīšanas Luisburgas cietumā no apcietinājuma atbrīvots Aldžers Hiss, agrākais Sav. Valstu ārlietu ministrijas ārkārtējo politisko pasākumu departamenta direktors. Cietumu atstājot, Hiss atkārtoti uzsvēra savu nevainību un paziņoja, ka centīsies panākt savu attaisnošanu. Hiss tika notiesāts par nepatiesa zvēresta nodošanu, kad viņš liedzās atzīties, ka nodevis valsts noslēpumus kādam komūnistu spiegu tīklam Savienotajās Valstīs. Pats atbrīvotais savu apcietināšanu izskaidro ar „to laiku bailēm un histeriju."

LATVIJA

> **Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,**
> **Draugi grib mūs asimilēt,**
> **Bet mēs gribam palikt latvieši.**
> **Archibīskaps T. GRINBERGS**

DAUGAVAS VANAGU AICINĀJUMS

Jau pagājuši desmit gadi, kopš latviešu karavīrs atradās cīņu laukā — Kurzemes cietoksnī. Tā bija cīņa par katru dzimtās zemes pēdu, kam vēsturisko notikumu norisē sekoja traģēdija ne tikai 19. divīzijai, bet arī visām citām latviešu karaspēka vienībām un visai latvju tautai, vienalga, kur arī tās locekļi atradās.

11. novembrī līdz ar Lāčplēša cilti mēs pieminējām kritušo un dzīvo varoņu saimi no visiem kaujas laukiem, kur cīņā gājuši par mūsu tēvuzemes brīvību. Mēs arī apliecinājām, ka latvju tautas vēsturē goda vieta pieder viriem, kas, maksādami ar savām dzīvībām, locekļiem un veselību, ir devuši Latvijas valstij reiz vietu brīvo tautu saimē. Lai šīs cīņas un upuru gandarītu un šo varonību novērtētu, kas dod mums lepnumu, ka latvju tauta vienmēr bijusi pirmā cīnītāja pret to varu, kas apdraud visu pasauli, mēs nevaram atteikties no sava pienākuma. Acumirkli nav mūsu spēkos palīdzēt tiem viriem un sievām, gan sirmajām māmuļām un tēviem, kas šodien nes dzimtenē Latvija uz saviem pleciem, vai atvieglot moku nastu tiem, kas vēl dzīvi atrodas tālā [illegible]. Mums jārūpējas par tiem ļaudīm, kas kaŗa seku rezultātā ir izrauti no normālās dzīves, palikuši sakropļoti, slimi un veci bez apgādnieka. Galvenokārt tie vēl atrodas Eiropas krastā — Vācijā un Austrijā.

Daugavas Vanagu organizācija, kas savā kodolā sastāv no karavīriem, pirmā plāksnē patur prātā cīņas biedrus un viņu piederīgos. Bez regulāras aprūpes, kas turpināsies rasto līdzekļu robežās, jau par tradīciju ir izaugusi Ziemassvētku Palīdzības akcija. Tāpēc arī šogad Daugavas Vanagu organizācija visos kontinentos ar dziļu pateicību mūsu ļaudīm šais zemēs aicina un lūdz ikvienu neatteikties nodot savu ārtavu minētajam mērķim.

Kaut arī no smaga eksistences darba atrautiem līdzekļiem, iespējam sim atteikties no kāda paredzēta izdevuma, varbūt samazinot svētku galda bagātību, vai pat paredzētās dāvanas materiālo vērtību par vienu dolaru, un nodosim to kā dāvanu Ziemassvētku gaišumam, siltumam un priekam. Tā būs liela dāvana tiem mūsu tautas locekļiem, kam svešumā gaita ir tik smaga.

Ziemassvētku veltes var nodot vietējai DV apvienībai, pilnvarniekam, vai arī iesūtīt DV ASV valdei, adresējot kasierim K. Kuzulim — 31-43 Steinway St. Long Island City 3. N.Y.

DV līdzekļus nosūtīs uz Vāciju, kur tos sadalīs saziņā ar mūsu baznīcas vadību, Latv. Centr. komiteju, Latv. Sarkano krustu un Austriju proporcionāli aprūpējamo skaitam. Pie līdzekļu pārsūtīšanas un sadales ievēros arī ziedotāju norādījumus.

Aug. Vanags, DV ASV
Aprūpes noz. vadītājs

Daugavas Vanagu organizācija.

Mēs visi piederam pie vienas tautas

Mūs nekas nedrīkst sašķelt. Apsveicama katra sadarbība.

Sakarā ar Latgales rakstu aizlieguma atcelšanas 50 gadiem, Latviešu katoļu kultūras centrs Kanadā Toronto, Sv. Miķeļa katedrāles zālē bija rīkojis šī vēsturiskā notikuma atceres vakaru. Tajā piedalījās arī rakstnieks A. Rupainis no ASV, lietuviešu pārstāvis Dr. J. Gutauskas, poļu pārstāvis plkv. Z. Šidlovskis, LNAK valdes pr-dis A. Svenne, LPB Kanadas kopas valdes pr-dis Dr. H. Tichovskis, Toronto korporāciju kopas seniors inž. O. Dzērvīlis, viesi no Vindsoras, Hamiltonas un Bramptonas un Toronto tautieši kuplā skaitā, kopā ap 200.

Vakaru atklāja LKKCK centrāles priekšsēdis J. Niedra, apsveicot viesus un norādot uz Latgales latviešu cīņu pret pārtautotājiem un rakstu nolieguma, kas ilga 40 gadu, atcelšanas nozīmi Latgales tālākā kultūras attīstībā.

Msgrs J. Velkme, vecākais latviešu katoļu garīdznieks, kas speciāli šim gadījumam bija atlidojis no ASV, vispirms veltīja sirsnīgus vārdus lietuviešu un poļu pārstāvjiem viņu valodās, atcerēdamies tā laika kopējo cīņu pret pārtautošanu, rakstu aizliegumu un apspiedējiem, norādīdams uz kopējām brīvības cīņām pagātnē un kopējo likteni pašreiz, [illegible] vēlēšanos, lai šīni gadījumā ievadītā sadarbība kļūtu turpmāk par tradīciju. Uzrunājot vakara dalībniekus, monsinjors J. Velkme pakavējās personīgās atmiņās par rakstu aizliegumu, atstāstīja daudzus interesantus epizodus no pārtautošanas laikiem un latgaliešu savu cīņu pret apspiedējiem. Pēc rakstu aizlieguma vienīgā lasāmā grāmata Latgalē bijusi lūgšanas grāmata, kas liela slepenībā iespiesta Viļņā, Rīgā vai Tērbatā un kontrabandas ceļā ievesta Latgalē. Mātes gaŗajos rudens un ziemas vakaros pie skala uguns no tām mācījušas bērnus lasīt. Tā, par spīti krievu spaidiem, skolas trūkumam un iespiestā vārda aizliegumam, Latgalē gandrīz katrs prata lasīt. Tautā tanī laikā valdījusi liela savstarpēja solidaritāte. Sirmais monsinjors, kurš piedzīvojis rakstu aizlieguma drūmo laiku, pats cīnījies un vadījis cīņu pret pārtautotājiem, visu gaŗo mūžu veltījis Latvijai un latviešiem, sirsnīgos vārdos aicināja visus trimdas latviešus vadīties ar iepriekšējā laika cīnītāju piemēru un palikt vienmēr par īstiem latviešiem. „Mēs visi piederam pie vienas tautas. Mūs nekas nedrīkst sašķelt. Apsveicama katra sadarbība,“ savu uzrunu nobeidza monsinjors.

Rakstnieks A. Rupainis bija ieradies no ASV ar lielu materiālu un dokumentu klāstu. Viņš jau sākumā izteica nožēlu, ka ierobežotā laika dēļ viņš nevarēs pateikt visu, kas šīni jautājumā vajadzētu [illegible]. Viņš tomēr gribēja dot atbildes uz mūsu preses polemikā izvirzītiem jautājumiem par rakstu aizliegumu. Pēc klausītāju [illegible] stināšanas ar Viļņas kaŗa apgabala priekšnieka Muravjeva (viņam toreiz bija padota arī Latgale) un viņa pēcteča Kaufmaņa rīkojumiem par rakstu aizliegumu, rakstnieks ļoti interesanti un saistošā veidā paskaidroja [illegible] tā laika Krievijas mazo tautu rusificēšanas politikas taktiku. Labākai pārskatāmībai rakstnieks, dibinoties uz jaunākajiem pētījumiem, bija uzzīmējis liela formāta Latvijas karti ar plašu pielikumu. Pirms pārkrievošanas [illegible] no tagadējās Latvijas robežas dzīvojuši latviešu un [illegible] apdzīvotā teritorija sniegusies gandrīz līdz Polockai. Nevarēdami [illegible] tūkstošiem latviešu [illegible] rakstu aizliegumu [illegible] līdzšinējos [illegible] ārzemju [illegible] apgabalu arī mūsu valsts robežas [illegible] vaina. [illegible] rakstu aizliegumu [illegible] literatūrā veltīta visai niecīga ievērība. [illegible] materiālos [illegible] rakstu aizlieguma [illegible] latviešu [illegible] tagadējā [illegible]

Referātam sekoja A. Kivlenieka solo dziesmas [illegible] Kivlenieks [illegible] viņa skaidrā [illegible] arī priekšzīmīgais [illegible] klausītājiem ļoti patika.

No deklamēja Latgales dzejnieku [illegible] darbus, bet A. Bogdāns pirmās Latgales dzejas paraugus pēc rakstu aizlieguma [illegible] baznīcas [illegible] disciplinēti [illegible] Agnus Dei un J. Grūbera Sanctus. Kora diriģents V. Rundāns LKKCK kori samērā īsā laikā ir izveidojies par visai atzīstamu vienību.

Programmai sekoja saviesīga dzīve. Šis LKKCK sarīkojums jāatzīst par vērtīgu un no tā varēja paņemt līdz ko paliekamu katrs apmeklētājs.

CIEMOS PIE TAUTIEŠIEM KANADAS ZIEMEĻOS

Trijās dienās trīs vīri nomedījuši divus briežus

Atklājot medību sezonu Kanadā sākās rosība arī Londonas mednieku saimē. Sestdienās, kā brīvākās dienās, tiek izmēģināta laime uz pīlēm, zaķiem un citiem sīkiem medījumiem. Kaut bieži ir vēlēšanās nomedīt arī kādu lielāku lomu, darbs un lielie attālumi līdz briežu un lāču medību rajoniem spiež atteikties no šiem priekiem. Tā arī šogad no krietnā DV mednieku skaita Londonā tikai daži varēja izrauties no darba, lai izmēģinātu laimi briežu medībās. Dodoties uz tuvākām vietām ir laika ietaupījums, bet mazākas izredzes uz guvumu, jo tur ierodas ļoti daudz vietējo mednieku sarkanajos apģērbos. Gādāt sarkanu apģērbu — lieki izdevumi, bet braukt bez tiem ir risks pašiem kļūt par medījumu. Ar visiem sarkanajiem apģērbiem katru gadu medībās daudzi mednieki tiek ievainoti un nošauti. Tādēļ labākā medību vieta ir tālie ziemeļi, kur mazāk ceļu, jo tur mazāk mednieku. Tā arī 2. novembra vakarā mēs, 3 mednieki no Londonas, dodamies ceļā uz Sault St. Marie, Ont. Tur mūs sagaida ar pusdienām Lapsas ģimene. Pēc pusdienu maltītes izņemam medību atļaujas, samaksājot $5.00 un dodamies vēl apm. 40 jūdzes uz ziemeļiem. Ceturtdien līdz ar gaismiņu esam jau mežā. Vienīgais ceļš, kas savieno nometni ar lielceļu, ir pašu meža vīru taisīts. Vēl pāris vietas ar „buldon“ veidots ceļš uz meža biezokni, derīgs ziemā, kad zeme sasalusi, koku izvešanai. Apvidus šeit kalnains, akmeņains, ar daudziem ezeriņiem, strautiņiem un purviem. Vietām, kur klintīs ļoti tuvu zemes virskārtai, koki sīki un reti, daudzi nokaltuši un sakrituši krustām šķērsām. Kur zemes kārta uz klintīm biezāka, mežs biezāks un koki lielāki. Lai neapmaldītos, lietojam kompasu. Tomēr dažas vietas rūdas slāņi iespaido kompasa adatas virzienu, kāpēc bieži jākontrolē virziens. Domājams, pārstaigājām arī vietas, kur reti kāds cilvēks kāju spēris.

Pirmā medību diena beidzās bez sekmēm, apmierinoties tikai ar briežu redzēšanu. Otra diena bija laimīgāka, un tanī ieguvām 2 briežus. Trešā dienā līdz pusdienai vēl pastaigājām pa mežu, bet pēcpusdienā gatavojāmies atceļam. Vakarā atkal atgriezāmies Sault. St. Marie, kur paciemojāmies pie tautiešiem meža strādniekiem, lai nakti dotos uz mājām.

Vislielākā pateicība par labajām sekmēm pienākas meža vīriem. No viņiem saņēmām sīku informāciju par vietējiem apstākļiem, kā arī norādījumus par labāko medījumu uzmeklēšanu. Sevišķi liela pateicība pienākas arī draugiem Lapsam un Amaram par nakts mītņu iekārtošanu un siltajiem garšīgajiem ēdieniem rītos un vakaros.

No vietējām mežu izstrādāšanas sabiedrībām lielākās ir divas latviešu sabiedrības — Lapsas un Oša. Darbs rit visu cauru gadu. Vasarā visvairāk veic koku izciršanas darbus, bet, sasalstot zemei, veic koku izvešanu, strādājot dienām un naktīm. Sabiedrības pašas ir iegādājušās savus mēchaniskos darba rīkus un transporta līdzekļus. Ar zirgiem kokus pievelk līdz krautuvei, kuŗa atrodas pie pašu taisītā ceļa. No meža tiek izvesti tikai derīgie koki, atstājot zarus un galotnes uz vietas. Darbu strādnieki saņem uz akorda gabaliem un caurmērā izpelna $25—$30 dienā. Vietējā meža administrācija un koku noņēmēji ar latviešu darbu apmierināti un solījuši, ka abām latviešu sabiedrībām arī bezdarba gadījumā būs darbs, atraujot darbu citām sabiedrībām.

Sestdienās strādnieki atgriežas pilsētā St. Marie, kur katram savs dzīvoklis vai mēbelēta istaba. Nometnē paliek pa lielākai daļai tikai zirgu apkopēji un nometnes pārraugi.

Novēlam čaklajiem tautiešiem izturību un labas sekmes, nepagurt, laužot dzīves ceļu svešas zemes ziemeļos.

A. L.

Attēlā redzami 2 nomedītie brieži. Vienu nomedīja A. Liepiņš un otru G. Liepiņš. No kr.: (sēž) A. Liepiņš, stāv (vidū) G. Liepiņš un J. Jumars.

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību mūsu „Pārsteigumu vakara“ sekmētājiem — teātra izrādes sagatavotājam O. Zviedrim, V. Deičam un T. Mūzikantam, kas piedalījās izrādē, un visiem, kas mums palīdzējuši, tāpat arī daudzajiem apmeklētājiem, kas bija ziedojuši savu laiku, tā sekmējot līdzekļu sagādi grūtdieņiem Vācijā.

Toronto nod. Vanadžu kopa

PATEICĪBA ČAKLAM ZIEDOJUMU VĀCĒJAM

Sirsnīgs latvisks paldies K. I. no Willowdale's par pašaizliedzīgu darbu un centību ziedojumu vākšanā aprūpes vajadzībām.

K. I., nebūdams DV organizācijas biedrs, jau otro reizi pats pieteicies vākt ziedojumus trūkumcietējiem, pie kam abas reizes savācis prāvas summas.

DV Toronto nod. Aprūpes kom.

ZIEDOJUMI

Aprūpei Vācijā ziedojuši: $60.00 DV Toronto nod. Vanadžu kopa 8 ģimeņu aprūpei; $20.00 DV Bramptonas nodaļas ziedojums no nodaļas atklāšanas sarīkojuma atlikuma; $5.00 G. Miljons — Austrijas latviešu aprūpei; $15.00 — kāds tautietis; $5.00 — P. Uzulis invalidu aprūpei; $60.00 DV Toronto nodaļas Vanadžu kopa 7 ģimeņu aprūpei.

1 st. algas ziedojumi:
$10.00 K. Lejiņš.

Izsakām visiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem sirsnīgu Daugavas Vanagu paldies.

DV Kanadas valde

ZIEDOJUMI „ZIEMASSVĒTKU ĀRTAVAI“

Kaŗa invalidiem:
P. Strautiņš $1.00, V. Turlais $1.00, H. Bergs $6.50.
Augustdorfas ģimnazijai:
H. Bergs $6.50.
Speciāliem norādījumiem:
Rita Kaķis $30.00.
Veciem ļaudīm:
Kr. Jākabsons $1.00.
Kopīgiem norādījumiem:
Rita Kaķis $10.00, V. Rempers $1.00, E. Siksna $2.00, R. Geislers $2.00, A. Ancaus $2.00, E. Miks Pētersons $2.00, A. Lagzdiņš $1.00, L. Ozols $1.00, E. Ābele $9.00, Emma Cīrulis $1.00, A. Arājs $2.00, J. Lagzdiņš $2.00, A. Jēkabsons $2.00, Kr. Veidemanis $2.00, „Volhovietis“ $0.50, Osk. Celms $1.00, Bolevics $0.50, Gunars B. $1.00, Z. Ogilvis $3.00, M. Apinis $2.00, J. Kupcis $2.00, K. Ievenieka ģim. $5.00, R. A. Suchovs $5.00, K. Felkovs $2.00, R. Zomers $2.00, A. Pētersons $5.00, M. Treigets $2.00, Viteņu ģim. $5.00, Lucs ģim. $5.00, Šulcs ģim. $3.00, J. Liepiņš $5.00, V. Andersons $1.00, Upīšu ģim. $5.00, M. Bārzdiņš $2.00, J. Jansons $1.00, Pavlovska ģim. $3.00, J. Ozols 1.00, A. Ziemelis $3.00, T. Klotiņš $2.00, F. Rulis $1.00, A. Dzenis $3 00, I. Richters $3.00, Fr. Ritums $1.00.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem līdz 26. nov. 1954. g. $938.05. Ziedotājiem un ziedojumu vācējiem latvisks paldies.

DV Toronto nod. Aprūpes kom.

KANADĀ

TORONTO

Toronto DV Sporta kopas biedru pilnsapulce notiks š. g. 12. decembrī, plkst. 11 DV namā.

Darba kārtība: 1. Sapulces amatpersonu vēlēšanas; 2. valdes ziņojumi; 3. revīzijas komisijas ziņojumi; 4. turpmākā darbība; 5. valdes vēlēšanas; 6. dažādi jautājumi.

DV Sporta kopas valde

MONTREĀLĀ

Montreālā neatkarīgās Latvijas valsts dibināšanas dienas atceri ievadīja ar dievkalpojumu sv. Pāvila baznīcā, 14. novembrī. Tieši 18. nov. vakarā svinīgo svētku dievkalpojumu noturēja Trīsvienības draudze un baznīca bija dievlūdzēju pārpildīta. Šajā dievkalpojumā tika iesvētīti arī Elzas Gaudiņas draudzei dāvinātie divi skaistie un vērtīgie svečturi.

Laicīgo valsts svētku atceres aktu kopīgi bija rīkojusi Daugavas Vanagu Montreālas nodaļa un Latviešu Palīdzības biedrība 21. nov. McGee skolas telpās. Par spīti ļoti sliktiem laika apstākļiem sarīkojums bija labi apmeklēts. Svētku aktu atklāja konsuls V. Tomsons, īsi pakavēdamies pie mūsu valsts traģiskā stāvokļa. Vērtēdams starptautisko situāciju T. uzsvēra, ka tagadējā kārtība pasaulē nevar ilgi pastāvēt, ka Eiropai ir jābūt brīvai un tā nevar būt brīva bez brīvas Baltijas jūras un brīvām Baltijas valstīm. Svētku runā inž. P. Putnaērglis interesanti un saistoši pakavējās pie vēsturiskiem notikumiem, galvenokārt personīgām atmiņām par mūsu tautas un valsts liktenģaitām, sākot no 1905. g. līdz mūsu dienām. Viņa runai sekoja latviešu labvēļa parlamenta locekļa W. Hamiltona vēlējums. Tālāk dedzīgus sveicienus nesa likteņa biedri — igauņu, lietuviešu un ukraiņu pārstāvji.

Sekoja klavieru koncerts, kurā E. Tubina, J. Mediņa un V. Dārziņa darbus ar parasto šarmu atskaņoja Dagmāra Kokkere.

M. O.

VANKUVERA, B. C.

Šogad latviešu saime svinēja Latvijas dibināšanas atceres svētkus 20. novembrī Betlemes baznīcā.

Par spīti lietainajam laikam svētku saime bija liela. Bija ieradušies tāli ciemiņi gan no Kanadas, gan ASV.

Svētku svinības sākās ar svētbrīdi, ziediem bagātīgi puškotā dievnamā, kur mācītājs K. Avotiņš teica dziļi pārdomātu svētrunu, pieminot mūsu valsts cīnītājus un darbiniekus. Dziesmu lapiņas ar vāku zīmējumu — Doma baznīcu Rīgā — lika atminēties tur kādreiz svinētos valsts svētkus.

Skaists kuplinājums svētbrīdim bija A. Granta vadītā koŗa dziesma „Mūsu tēvs...“ Baznīcas zāle bija skaisti greznota ziediem, karogiem, svecēm un tautiskām segām. Acij un sirdij tīkamu iespaidu radīja abu sabiedrisko organizāciju karogi zem mūsu valsts ģerboņa, kas it kā teica: „Mēs viena tauta, mums vienas sāpes un vienas ilgas.“

Draudzīgi visu vietējo organizāciju dāmas rūpējās par viesu cienastu — bagātīgo kafijas galdu.

Svētku aktu atklāja VLB priekšnieks V. Velde, bet svētku runu teica inženiers A. Pantelejevs. Sveicienus nesa kaimiņi igauņi un lietuvieši.

Jaukus muzikālus priekšnesumus sniedza pianiste S. Pantelejeva, bet koris A. Granta vadībā nodziedāja vairākas dziesmas. Tāpat A. Granta solo dziesmas bija visiem tuvas.

L. Ozolkalne izjusti nodeklamēja L. Breikša „Brīvības pieminekļa balādi“, bet Aizsila Zīlīte nolasīja fragmentu no savas simboliskās pasakas „Trīs māsas“, kas patika klausītājiem.

-s.

ST. KATARĪNES, ONT.

25. novembrī Latviešu Dāmu kluba sanāksmē, apspriežot jautājumu par brīvo līdzekļu sadali, tos vienojās sadalīt: Gautingas TB sanatorijas iemītniekiem, 4 veco ļaužu mītnēm un 2 ģimenēm Vācijā, kopsummā 175 dolari. Tāpat vienojās tuvākā laikā sasaukt pilnsapulci, lai ievēlētu jauno valdi un revīzijas komisiju ceturtam darbības gadam.

L.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

4. dec. Dainas koŗa 5. gada svētku koncerts, 209 Jameson Ave., Parkdale Collegiate.
5. decembrī, pl. 5 p. p. Centrālās YMCA's telpās, 40 College, LPB Kanadas kopas literārā diskusija par K. Raudives romānu Neredzamā gaisma.
28. decembrī YMCAs eglīte
31. decembrī DV Toronto nodaļas Jaungada sagaidīšana Columbus zālē.

Cīņā kritušī latviešu partizāni

Latviju izveido par aviācijas bazi

Italiešu laikraksts „Il Messagero“ sniedz ziņu, kas pārņemta no Šveices preses, par kauju starp latviešu partizāniem un čekistiem Sv. Mateusa baznīcā. Sakarā ar mežu ķemmēšanu latviešu partizānu grupa ierīkojusi sev patvertni un ieroču noliktavu minētajā baznīcas pagrabā. Krievu slepenā policija tomēr dabūjusi to zināt un ielenkusi baznīcu. Notikusi kauja, pie kam visi latviešu partizāni kritūši. Vietējais draudzes mācītājs Pēteris Mednis apcietināts un izsūtīts.

Šinī ziņojumā ir dažas neskaidrības. Baznīcas nosaukums liekas būtu sagrozīts, jo Latvijā nav Sv. Mateusa baznīcas. Iespējams, ka te ir domāta Matīšu baznīca pie Burtnieku ezera. Matīšu draudzes agrākais mācītājs K. Freimanis, kas tagad dzīvo Ņujorkā, paskaidro, ka Matīšu baznīca atrodas apdzīvotā vietā un tai apkārt ir sabiedriskas ēkas. Arī pagraba telpas tur neesot piemērotas šādam nolūkam. Tādēļ grūti pieņemt, ka atstāstītais gadījums būtu noticis Matīšu baznīcā. Par mācītāju Pēteri Medni ir zināms, ka viņš pēc komūnistu otrreizējā iebrukuma Latvijā bijis par mācītāju Durbē, kuŗas apkārtne ir bagāta mežiem. No citiem avotiem saņemtas ziņas, ka krievu okupanti izveidojuši Latviju par svarīgu gaisa spēku bazi. Pie Krustpils **izbūvēts grandiozs** lidlauks. Kājinieku daļas no Latvijas pārvietotas uz Austrumprūsiju un to vietā ieradušies aviācijas spēki.

Komūnisti Kanadā pastiprina darbību

Kopš Kanada 1950. g. kļuva par vienu no komūnistu galvenajiem ekspansijas mērķiem, pastāvīgi ir novērojama viņu darbības paplašināšana, ko veicina līdzekļi, kas ieplūst no ārienes. Kanadas komūnistu partija, kas pēdējos gados bija sākusi zaudēt pamatus, par jaunu uzsākusi biedru vākšanu un pastiprinājusi politisko aktīvitāti.

Šai zemē komūnistu partija mēģina piemuļķot balsotājus, saucot sevi par Strādnieku progresīvo partiju. Tā, protams, nav ne strādnieku, nedz progresīva partija, tā ir centrālizēta reakcionāra partija.

Komūnistu prese nesen ziņoja, ka strādnieku progresīvā partija uzstādīs savus kandidātus visu provinču vēlēšanās visā Kanadā, tā sagatavojoties provinču vēlēšanām, kā arī uzstādīs arvienu vairāk un vairāk kandidātu federālās vēlēšanās.

Komūnistu darbinieks Leslijs Moris komūnistu laikrakstos raksta:

„Līdztekus mūsu darbam strādnieku kustībā, rūpnīcās, starp lauksaimniekiem, jaunatnes vidū, sieviešu kustībā un kultūras frontē mums jāiegūst liels skaits kandidātu, kas mūsu partijai dotu iespēju iedzīvināt politiku, kuŗa ietekmētu CCF atbalstītājus, Sociālā kredita partijas vēlētājus, arodbiedrību locekļus, jaunatni un sievietes, kā arī visu partiju balsotājus, visās provincēs kā franču Kanadā, tā angliski runājošā Kanadā.“

Tātad, par spīti pēdējos gados saņemtiem prettriecieniem komūnisti darbojas ar lielāku sparu nekā jebkad agrāk.

Lai tas būtu skaidrs mājiens un brīdinājums visiem kanadiešiem.

C. S.

PASTA AIZRĀDĪJUMS

Sūtot Ziemassvētku apsveikumus uz Eiropu, jāievēro, ka šā gada aprīlī mainīts pasta tarifs, līdz ar to mainījušās arī pasta likmes apsveikumu kartītēm.

Parastajiem pasta sūtījumiem pamatmaksa ir 6c par pirmo unci un 4c par katru nākošo unci.

Gaisa pasta vēstuļu likme ir 15 c par katru pus unci. Pirms apmarkošanas vēstules katrā ziņā jānosver, lai saņēmējam iztrūkums nebūtu jāsedz dubultīgi.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI JŪSU RĪCĪBA PAREIZA?

Kāds mūsu draudzes 1951. gadā iesvētītais jauneklis (vārdu nenēsim, lai nesāpinātu jaunekļa sirdi), šoruden iesāka studēt Hamiltonas universitātē. Mēs, katrīnieši, it labi pazīstam šo jaunekli, pazīstam viņa centību, viņa stāju. Mēs zinām arī, ka viņa sirds karsti pukst tai zemei, kur atdusas viņa māte un viņa mocekļa nāvē mirušais tēvs. Mums zināmi arī viņa materiālie apstākļi pašreiz. Lai viņam atvieglinātu studijas un palīdzētu tikt dzīvē uz augšu, mūsu draudzes pārvalde piešķīra viņam no draudzes Latviešu aprūpes fonda līdzekļus 50 dolaru.

Šis vienbalsīgais lēmums bija dzimis mūsu sirdīs, jo uzskatām un allaž to uzskatīsim par savu vispirmo un vissvētāko pienākumu, atbalstīt bāreņus, kuŗu tēvi ziedojuši savas sirdis par Latviju.

Jaunekļa tēvs kapteinis L. bija Latvijas atbrīvošanas cīņu aktīvs dalībnieks, LKOK, komūnistu zvēriski noslepkavots un atrasts čekas upuŗu kapā Baltezerā, Latvijā.

Godinot viņa kā Latvijas izcīnītāja un Lāčplēša piemiņu, mūsu draudzes pabalsts tika viņa dēlam nodots Lāčplēšu piemiņas dienā 11. novembrī.

Ar vislielāko prieku un gandarījumu varam atzīmēt, ka draudzes pārvaldes aicinājumam atbalstīt šo jaunekli sekojušas šādas St. Katrīnas latviešu organizācijas:

Dāmu klubs ar 50 dol., Vanadžu kopa ar 25 dol., Jauniešu pulciņš ar 50 dol., Medn. un makšķernieku klubs ar 50 dol., ar ko pabalsta kopsumma ir 225 dol.

St. Katarīnas latviešu sabiedrība ar šo atsaucību veikusi labu un svētīgu mīlestības un latviskas sirdsapziņas darbu.

Visi šie apstākļi tika katrīniešiem paziņoti ar Draudzes ziņām. Kā redzams, arī A. V. no St. Katarīnas šo informāciju saņēmis, jo citādi viņš nezinātu rakstīt lasītāju vēstuli un jautāt — vai pareiza rīcība? Šo mūsu rīcību lai novērtē lasītāju latviešu sirdis. Par draudzes rīcību A. V. no St. Katarīnas nebūtu ko brīnīties, ja viņš pats piedalītos tās dzīvē. Tad viņš zinātu, ka mūsu draudzes vispirmais pienākums allaž bijis un būs palīdzēt tiem, kas trūkumā un bēdās. Šo pienākumu draudze pilda jau 5 gadus, 2 reizes gadā nosūtot mūsu archibīskapam uz Vāciju naudas veltes sadalīšanai grūtdieņiem un pabalstot tāpat 2 reizes gadā draudzes krustdēlu, kaŗa invalidu V. Vācijā. Arī nupat 18. novembrī šiem mērķiem tika nosūtīti 70 dolari.

Bet tā kā A. V. no St. Katarīnas nedz draudzē, nedz kādā citā šejienes organizācijā nav, tad aprūpes un kristīgās mīlestības darbs viņam svešs, viņš tajā nepiedalās, — tad jautāsim viņam ar viņa paša vārdiem — vai jūsu rīcība pareiza? Kāds nolūks jūsu rakstam un kam jūs vispārīgi jautājat?

Attiecīgu atbildi jūs varat katrā laikā saņemt no mums tepat St. Katarīnās.

H. Greble, St. Katarīnas Latv. ev.-lut. draudzes pr-ks, 85 Vine St., St. Catharines, Ont.

VĒSTULE FILADELFIEŠIEM

Sveiki, tautieši, dāmas un kungi!

Līdz manām ausīm ir atnākusi vēsts, ka jūs tur kāds esot izjokojis — palaidis ziņu, ka Filadelfijā dzīvojot nezcik tūkst. latviešu fijā dzīvojot nezcik tūkstošu latviešu, bet patiesībā esot tikai 1300. Un uz šīs palaistās ziņas pamata Brīvo latvju biedrība un Jāņa draudze neesot kļuvušas par vispārējiem latviešu centriem, kā tam vajadzējis būt, kā draudzes mācītājs to esot iecerējis, jo, lūk, tūkstoši un atkal tūkstoši tacu nevar saiet tādās telpās, kur vietas paredzētas tikai pāris simtiem! To gan jūs ātri esat aptvēruši un sākuši tūliņ meklēt lielas telpas un dibināt lielas organizācijas. Esot nodibināta arī otra draudze. Bez tam vēl dažas mazākas organizācijas un kopas. Un kad tas viss noticis, kad ievēlēti jauno organizāciju vadītāji, kad otrai draudzei no Bostonas ataicināts mācītājs, kad daži tautieši jau sākuši organizēt vēl citas biedrības un dibināt trešo draudzi — atklājies, ka tas viss noticis uz palaistās fiktīvās ziņas pamata, ka pēc faktiskā tautiešu skaita vairāk par Brīvo latvju biedrību un Jāņa draudzi neviena organizācija, ne draudze nevar tikt nodibināta. Ko jūs, mīļie filadelfieši, tagad domājat darīt? Es arī jums nekādu padomu nevaru dot. Visas jūsu jaunās organizācijas ir fiktīvi darījumi, jūsu biedru sarakstos ierakstītās personas — „mirušās dvēseles,“ jūsu biedrību valdes, revīziju komisijas, sarīkojumu komisijas, arī paši sarīkojumi — mistērija. Varbūt uz Ziemassvētkiem jūs apciemošu, tad pats savām acīm redzēšu, kas tur īsti notiek.

Sveiciniet Jonāšu Miesnieku, ja viņš vēl ir dzīvs, arī Dr. Andreju Rudzi un Dr. Voldemāru Sproģi, ja viņi vēl dzīvi. Lai Janka nepūš tādas pīlītes!

Jūs savā sirdī pieminēdams, jums reizē rosību un mieru novēlēdams, **Alumsalums.**

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka. Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Atcerēsimies trūkumcietējus Ziemassvētkos

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wright Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās. Ziedojumi atbrīvoti no ienākuma nodokļa

NAMS KRIŠJĀŅA BARONA IELĀ 99

ATMIŅU UZMETUMI SAKARĀ AR KAŖA SKOLAS 35. G. DIBINĀŠANAS ATCERI 1. DECEMBRĪ

Šodien es gribu atmiņās nostaigāt uz to vietu sirmajā Rīgā, ar kuŗu saistās tik daudz jauku un skaistu brīžu.Tā ir mūsu Kaŗa skola — nams Krišjāņa Barona ielā 99. Celtne, droši vien, stāv vēl šodien, bet katrs var būt pārliecināts, ka telpās nav vairs ne visuniecīgākā to dienu liecinieka, izņemot gaŗos koridorus un pelēkās sienas, kas, ja varētu runāt, stāstītu par bijušiem laikiem. Tomēr, pāri pēdējo laiku postam, paliek mūsu atmiņas... Zīmīgi šinī gadā tā visu atcerēties, vēl vairāk tādēļ, ka 1. decembrī — Kaŗaskolas gada svētkos, paiet 35 gadi kopš tās dibināšanas, bet mums, 1927. g. izlaiduma virsniekiem, 1. oktobrī pagāja 30 gadu no tās dienas, kad uzvilkām formas tērpu. Mūžības tecējumā šiem skaitļiem maza nozīme, bet cilvēka dzīvē tomēr svarīga un vērtējama.

Vēl kā šodien es atceros to dienu, kad pēc beigtiem iestājas pārbaudījumiem pulcējāmies aktu zālē, lai saņemtu norādījumus par ierašanos skolā un vajadzīgo mantu līdzņemšanu. Faktiski jau nekas gandrīz nebija vajadzīgs, izņemot dažus sīkumus, jo visu deva skola. Zālē atradās arī pats skolas priekšnieks, ģenerālis (toreiz pulkvedis) Kalējs. Izdevīgā brīdī devos pie viņa ar jautājumu, vai nepieciešamas kādas uzturvielas sākuma dienām? Viņš mani sirsnīgi un tēvišķi satvēra un teica: „Ja jau māmiņa kādu saldāku rausi ieliek ceļa somā, neapsmādē, tas nebūs par ļaunu." Ģenerāļa Kalēja rūpes un gādība mums, kadetiem, bija izjūtama arī vēlāk, tādēļ jo sirsnīgāk mūsu domas vijās ap viņu, izvadot uz Franciju — Kaŗa akadēmiju. Viņa vietā stājās pulkvedis Klinsons, ass skatā, skops vārdos, taču īsts kaŗavīrs, liels sporta draugs un krietns audzinātājs.

Ātri pagāja septembŗa divas nedēļas īstā brīvībā, un 4. oktobrī mēs sākām savas „jaunkaŗeivju" gaitas. Daudzajos ierindas noslēpumos mūs ievadīja brašie leitnanti: Gredzens, Gaļdiņš, Eglītis, kapteiņu Lobes, Klūges, Sniķera vadībā. Armijas sporta laukums, pretim skolai, skanēja no komandām, klaudzēja papēži, ierindas solis brīžam savijās ar dziesmu. Cik daža laba peļķe netika izvārtīta, cik gan daudziem sirdis neiedrebējās bailēs: vai spēšu šo „sutu" izturēt? Sevišķi asi un griezīgi skanēja kapt.Lobes komandas. Ja vien varējis, es gandrīz gribēju stāvus zemē ielīst, kad reiz man savrupējā apmācībā, vienam soļojot, viņš kliedza: „kadet Zinrīt, šauteni augstāk!" Tak vēlākos gadu gājumos, kad mūsu gaitas Liktenim bija labpatīcis ievirzīt kopējā darbā kā virsniekiem, es iepazinu, ka šī vīra krūtīs mājo silta un atsaucīga sirds. Kapt. Lobem ar savu aso, kareivisko uzstāšanos pakaļ nepalika kapt. Klūge. Cik gan reizes pēdējais mūs netika brīdinājis, gan Rīgā, gan Daugavpils nometnē, pārrunās, mācību starpbrīžos: „Kungi,auniet kājas, auniet kājas, vēl ir laiks. Kaŗa skola nav nabagu māja." Viņš lika noprast: ja kādam „suta" kļuvusi pavisam nepaciešama, lai atstāj skolu labprātīgi. Tas jau gan nebija ļauni domāts, bet mēs izturējām un bijām kapt. Klūgem pateicīgi, ka bijām visaās ierindas un lauku mācībās trīs gadus rūdīti, vēl ar trim ķleģeļiem muguras somā. No 54, kas iestājās, beidzām 36. Negribu gan teikt, ka „nobirums" kaut kādā ziņā būtu glēvākie vai nevarīgākie, viņu izstāšanās iemesli bija dažādi.

Bezgala jauks bija kapt. Jansons (krita kā pulka komandieris Kurzemē), ložmetēju nodaļas prks, kas ar kadetiem prata nodibināt īsti sirsnīgu un labu kontaktu. Jā, un kur šodien viņi visi? — Pulkvedis Klinsons, ģen. Auzāns, ģen. Buivids, ārsts - pulkvedis Auziņš, kapt. Birkhans, vltn. Zapackis, kapt. Lūmanis, staltais adjutants kapt. Alsiņš u. c. minētie un neminētie? Daudzi jau staigā veļu valstī, dažs varbūt vēl smok Sibirijas vergu nometnēs. Jāuzsver, ka visi viņi, ieskaitot privātos lektorus: doc. Auseju, skolot. Viču, dir. Dūku, skolot. Grebzdi u. c., ielika savas sirdis darbā, lai veidotu kadetus par krietniem virsniekiem un tēvuzemes sargiem.

Cik daudz ar šiem vārdiem saistās arī jautru gadījumu un nostāstu, kas bija, tā sakot, dzīves nepieciešamība skolas gara uzturēšanai.

Kur daudzu satraukumu pilnās tradiciju naktis, sevišķi mums, jaunajiem; kur brašās parādes 18. novembrī, 1. decembrī; kur burvīgās vasaras naktis nometnē, Līgo vakari un nakts apmācības? Pēdējās nemaz vairs nelikās tik smagas, bet vienu, otru reizi nesalīdzināmi patīkamākas par tveicējošām dienas gaitām Daugavpils poligona rajonā. Kā neatņemama sastāvdaļa mācībās bija dziesma, ar to gājām un atgriezāmies. Tā plūda brīvi, palīdzēja pārvarēt nogurumu.

Dziedāšanas un dejas stundas, pārbaudījumi, atvaļinājumi, ekskursijas, sarīkojumi, kopējās maltītes, ķermeņa apskates, stāvēšana pie šautenes, apsarga gaitas pie vārtiem un malkas, viesu pieņemšanas dienas. . . Kas viss mums uzpeld atmiņā, ar šo atsevišķo vārdu minējumu! Norīkojumus saskaņā ar reglamentu paziņoja vakara jundas laikā. Vēl šodien skan ausīs nodaļas virsseržanta vārdi: „Kadets Paulis Sētnieks no Valkas, apsargs pie malkas." Tīri ritmiski, kas gan laikam tā tika paziņots tikai vienu reizi.

Kur šodien mūsu nodaļas virsseržants un kursa virs Ķikuts? Kur brašais karodznieks Valmiers? augumā garie siguldieši: Nātiņš, Lindbergs ir brīvajā pasaulē, bet kopējais skaits, šaipus nāves grāvjiem, neliels. Nav pilnīgu ziņu, kuŗi krituši, aizvesti, noslēpkavoti, miruši, — lūk, tagadējā, skarbā bilance. Atmiņās tie runā uz mums, dzīvajiem, un stāsta par kādas mazas valsts kaŗavīru un tautas varonīgo traģēdiju.

Nākotnes stiprinājumu lai mums visiem dod dziesmas vārdi:

Bet reizi Pērkondēli
Tai kalnā lodes spers.
Tad klīdīs visi jodi,
Pēc zobena tie ķers.
. . . .
Imantu ārā sauks! —

Valters Zirnītis,
bij. Latvijas armijas virsleitnants.

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

KĀ BIJA UN KĀ BŪS TURPMĀK?

Dziedonis un rakstnieks Mariss Vētra piesūtījis redakcijai paniknu vēstuli, klāt pievienojot arī atsaukumu ievietošanai laikrakstā attiecībā par viņa viesošanos Čikāgā. Kaut gan tas noticis diezgan sen, Mariss Vētra noskaitīies tikai tagad. Viņš mums raksta:

„Ceru, ka LA 24. novembŗa Trimdas ēnas pusēs, runājot par manu viesošanos Čikāgā, skicē par sūtni Zviedrijā, nelaiķi Salno „dzirdējām." — Kursiķis nelieto daudzskaitli LA' redakcijas uzdevumā, bet daudzskaitlī uzņemas personīgu atbildību par savu vārdu nepatiesību.

Nekad, nekur neesmu nedz lasījis, nedz rakstījis, nedz domājis viņa man pierakstītos vārdus un tajos izteiktās muļķības par tik cēlu, cilvēcīgu un augstākā mērā cienījamu personību, kā manu sendienu draugu — Latvijas sūtni Zviedrijā Voldemāru Salno.

Kam ir vajadzīga šāda nepatiesība?

Vai Kursiķim nebūs neērti, kad lasītāji atradīs tieši pretējas domas manā grāmatā Karaļa viesi?

Vai preses ētika ir pazudusi līdz ar Latvijas preses likumiem, ka profesionāli žurnālisti pārņem profesionālu muldoņu baumas?"

Piezīme: Tik tālu Māriss Vētra. Mūs interesē, vai čikāgieši būtu pārklausījušies vai arī Vētra pārlasījies. Bet, kas attiecas uz gaidāmo grāmatu, tad gan droši varam apgalvot, ka izlasīt korrektūras pāris reižu pa virsu nav nekādas grūtības. Red.

VĀCZEMES MOZAIKA

Priekš neilga laika vācu laikraksti ziņoja, ka kādā lielākā stacijā, izbraucot cauri Štutgartes-Frankfurtes ātrvilcienam, vairs nav darbojusies elektriskā kontrolsistēma. To pārbaudot izrādījies, ka bojājums radies smagākam priekšmetam krītot uz kādas signālierīces daļas. „Smagais priekšmets" — kāds igaunis no Manheimas — atrasts salda vīna pilns guļot sliežu ceļa malā. Viņš izkritis no vilciena, pēdējam gar staciju joņojot ar 90 km stundas ātrumu. . .

Ja nu latvieši ir gudrākā tauta pasaulē, tad igauņiem neliegsim stiprākās vārdu. . .

„ŠAURAIS CEĻŠ IR DIEZGAN PLATS. . .

Kādā „bezdzimtenes ārzemnieku" baraku ciemā neviens negribējis dzīvot 13. barakas 13. dzīvoklī. Ciema pārvalde tad dzīvokļa n-ru pārkārtojusi par 12a. — Draugs no Zviedrijas raksta: Mūsu draudzes (zviedru) mācītāja jaunajam automobilim vietējā policija piešķīrusi 458. braukšanas n-ru. Mācītājs n-ru nodevis atpakaļ, jo, lūk, 458. psalms sākoties: Ej un izroc savu kapu. Tad policija ar mācītāju vienojušies par 495. n-ru, jo šis psalms saka:: Šaurais ceļš ir diezgan plats.

Māņticība nemājo tikai būdiņās un barakās. . .

DROŠĪBAS DĒĻ CENZŪRU

Kādas novietnes latviešu komitejas daži locekļi strikti nolēma: Turpmāk raksti, ko vietējais preses cilvēks (arī komitejas loceklis) iesūta avīzēm, jāuzrāda komitejai. . . Lēmuma pamats: Iespiedkļūdu velniņam bija labpaticies kāda komitejas locekļa uzvārdā iestarpināt lieku burtu..

Tā jau ir — ko ar spalvu uzrakstīsi, ar cirvi vairs neizcirtīsi, kaut arī tas ir viens nieka burts. — Tādēļ — cenzūru. . .

VIENAM PAR VECU, OTRAM PAR JAUNU

Bad Mergenthēmas tuvumā būvdarbos nodarbinātie strādnieki atrakuši nenoteicama vecuma cilvēka skeletu. Izsauktie policijas ierēdņi paskaidrojuši: **Mums tas par vecu! Vēlāk pieaicinātais senātnes pētnieks savukārt tik pat lakoniski norūcis: Man par jaunu!**

Taisnība dāmām — cilvēks ir tik vecs, cik vecs viņš pats jūtas. Arī skelets. . . -ks

Prof. A. Spekkes raksts

PAR BALTU PRIEKŠVĒSTURI

Poļu vēsturiskā institūta Romā izdevumā Antemurale 1. sēj. (Romā, 1954. g.) iespiests sūtņa prof. A. Spekkes raksts itāliešu valodā par tematu „Tā saucamā baltu tautu priekšvēsture." Kā no virsraksta redzams, autors cenšas izcelt baltu tautu senās vēstures nozīmi, kuŗu svešu tautu historiogrāfijas ir centušās mazināt vai pilnīgi noliegt.

Šajā 155 lpp. biezajā izdevumā ar rakstiem itāliešu, franču un latiņu valodās vēl piedalās poļu, rumāņu un lietuviešu vēsturnieki. Raksti veltīti galvenokārt vēsturiskiem un senvēstures pētījumiem.

E. ŽEBRANSKA GATAVOJAS KONCERTAM

Tas ir notikums mūsu mākslas dzīvē, kad kāds no mūsu māksliniekiem uzstājas Ņujorkas slavenajā koncertu zālē Town Hall. Elzai Žebranskai 5. decembrī būs trešā uzstāšanās šinī zālē. Pirmoreiz Ž. tur dziedāja 1937. g, kad viņa bija ieradusies no Latvijas. Otrreiz viņa uzstājās tur 1939. g. Šogad E. Žebranska, kā zināms, bija garākā koncertceļojumā Eiropā — Francijā un Anglijā.

Tanī pašā laikā, kad Žebranskai jāgatavojas uz savu koncertu Town Hall'ā, viņai bija jāstrādā arī uz studijām, kur viņa iedziedāja savu otro ilgspēlējošo plati. Sinī platē iedziedātas 15 dziesmas: Dārziņa, Mediņa, A. Kalniņa, Vītola un Zlinskas darbi. „Es ceru, ka manis iedziedātās plates bez nonāks arī Latvijā. Mana balss skanēs arī vēl tad, kad es būšu miruši," saka dziedātāja.

Nākošajā gadā Žebranskai atkal paredzēt virkne koncertu. Gada sākumā būs koncerti Čikāgā, Milvokos, Indianāpolē un citos latviešu centros, bet martā vai aprīlī Žebranska dosies atkal koncertceļojumā uz Eiropu — Franciju, Angliju, Vāciju un Zviedriju.

5. decembrī Town Hall'ā Žebranska dziedās J. Vītola, A. Kalniņa un J. Zālīša darbus. No cittautu komponistiem dziedās Brāmsu, Gluku Rachmaņinovu, Masnē un citus.

OTRĀ GRĀMATA PAR VORKUTU

Vācu ārsts Dr. J. Šolmers, kas atgriezies no vergu nometnes Vorkutā, publicējis grāmatu „Vorkuta", kas atradusi lielu piekrišanu lasītājos. Tā ir tulkota arī angliski ar virsrakstu „The Tales about the Slave Town in Soviet Arctica". Tagad autors sarakstījis otru grāmatu, kas ir pirmās turpinājums. Tā grāmata saucas „Mirušie atgriežas" (Die Toten kehren zurueck).

Šolmers agrāk bija komūnists un līdz 1949. g. strādāja veselības ministrijā Austrumvācijā. Nesaskaņu dēļ ar komūnistu valdību Šolmeru apcietināja un izsūtīja uz Vorkutu. 1953. g. viņš atbrīvots un apmeties uz dzīvi Rietumvācijā.

Savā grāmatā viņš daudz rakstījis arī par latviešu izsūtītajiem. Nometnē, kurā viņš bijis ieslodzīts, bijuši pavisam 3.500 nelaimīgo. No tiem puse bijuši ukraiņu, 800 — lietuviešu, 300 latviešu un 200 igauņu. Krievu iemītnieku bijis tikai 10 proc. Katras tautības iemītnieki turējušies kopā, noturējuši savus dievkalpojumus. Vislabāk bijuši organizēti baltieši. Baltieši un ukraiņi bijuši arī tie, kas noorganizējuši Vorkutas sacelšanos, par ko agrāk ziņots.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze neatlaidīgi cenšas īstenot iecerēto plānu par savas vasaras kolonijas iegūšanu, kur latviešu bērni varētu rast atpūtu un latvisku audzināšanu. Līdz šim vasaras kolonijas fondā jau uzkrājies 6.900 dol. Tas tomēr ir par maz, lai varētu iepirkt kādu īpašumu. Ir vajadzīgs vismaz 10.000 dol. pirmajai iemaksai. Latviešu kolonija nevar apmierināties ar pārāk šauru nometni. Pagājušā vasarā uz vasaras koloniju izbrauca 200 latviešu bērnu.

Lai atrastu ceļus līdzekļu iegūšanai, draudze bija sasaukusi apspriedi 23. novembrī, kurā vienojās sarīkot plašāku priekšnesumu vakaru ar deju 6. februārī Arlingtona zālē. Atlikums nāks par labu vasaras kolnijas fondam.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Šī gada vasarā Latviešu skolotāju kopa Grand Rapidos nāca ar jauku un cildenu ierosinājumu daļu no rīkoto jaunatnes svētku atlikuma ziedot radītai Daugavas balvai. Daugavas balvas pamatdoma — vairot mūsu jaunatnē interesi par Latviju un mūsu nacionāliem kultūras jautājumiem. Balva tika nosaukta mūsu dzimtenes dziļākās upes vārdā, par Daugavas balvu, un tās sacensībai par moto tika izvēlēti Andreja Pumpuŗa vārdi: „Daugaviņa, māmuliņa, tālumā jūs sveicina". . . Balvai līdzekļus ziedoja jaunatnes svētku rīcības komiteja, kam savus ziedojumus vēl pievienoja abas luterāņu draudzes, kā arī skautu un vecāku padomes, kopsummā 50 dolaru. Sacensībās piedalījās 12 jauniešu, galvenokārt no skautu un gaidu organizācijas, vērtējot panākumus individuāli un grupās. Rezultātā vērtēšanas komisija atzina, ka pēc iesniegtiem mājas darbiem, atbildēm jautājumu lapās un testu pārbaudēs godalgojami būtu 8 jaunieši, skauti un gaidas: 1. v. Lauris Kalniņš, 2. v. Māra Jirgensone, 3. v. Silvija Zirnīte, bet tālākās vietās — Māris Graube, Uģis Šubiņš, Paulis Lazda (jaun. pulc. Auseklis), Gunārs Brandts un Juris Kalniņš, kuŗi visi saņēma naudas balvas. Grupu sacensībā 1. vietā Skrundas gaidu vienības dalībnieces ieguva galda standartiņu un par izcilākiem panākumiem grupā — Ieva Ziediņa grāmatu. Uzvarētājiem balvas izsniedza 18. novembŗa svētku aktā.

V. Zirnītis

MILVOKOS

Lāčplēšu dienu Milvoku tautieši atzīmēja 14. novembrī. Rīkotāji bija vietējā DV apvienība. Vakaru atklāja atbrīvošanas cīņu dalībnieks J. Jauntirāns, tuvāk pakavējoties pie cīņām un upuŗiem, kuŗu rezultātā mums radās neatkarīga valsts. DV apv. vīru koris V. Aparjoda vadībā nodziedāja Arn. Kalnāja Nezināmiem kapiem, Alfr. Kalniņa Kaŗu un J. Graubiņa Padziedāsim nu bāliņi.

Klātesošiem Lāčplēšiem — J. Druvaskalnam, A. Lasmanim un Kr. Osītim pasniedza ziedus. Tāpat ziedus saņēma 9 pēdējā kaŗa invalidi. Svinīgam aktam sekoja A. Brigaderes Sprīdīša izrāde režisores M. Valteres Einbergas iestudējumā. Sarīkojums bija labi apmeklēts.

Latvijas valsts dibināšanas dienu Milvoku latviešu kolonija atzīmēja 21. novembrī. Svinīgo aktu, kuŗu apmeklēja vairāk kā 650 tautieši, rīkoja visas latviešu organizācijas un draudzes kopīgi.

Valstsvētku runu teica mag. iur. A. Berķis. Vakaru ar dziesmām kuplināja apvienotie Milvoku latviešu koŗi diriģentu A. Sinepes un E. Brusubārdas vadībā, kā arī DV apvienības vīru koris, kas tika papildināts ar vīru balsīm no pārējiem koŗiem, V. Aparjoda vadībā. V. Lesiņa Leģendu deklamēja aktieris E. Leimanis.

Milvoku tautiešiem šī bija pirmā izdevība dzirdēt savus koŗus vienotus kopīgā dziesmā (koŗi dziedāja vairāk kā 90 cilvēku), ko zināmā mērā var uzskatīt kā sagatavošanos 1955. gada novada dziesmu svētkiem, kas notiks šajā pilsētā.

— Un šeit būs visjaunākais rokas somu modelis. Tiklīdz tā ir piebāzta tik pilna, ka nevar vairs aiztaisīt, rokturī iedegas sarkana spuldzīte.

MILVOKIEŠI ATZINUSI, KA DZIESMU SVĒTKI VĒLAMI

TIE VEICINĀS TAUTIEŠU MASAS SALIEDĒŠANU UN STIPRINĀS KOPĪBU

Latviešu tauta ir dziedātāju tauta. Dziesma mūsu tautu ir pavadījusi gan gaišos, gan tumšos brīžos. Arī šeit svešumā vai varam iedomāties kādu latviešu neoficiālu sanāksmi vai viesības, kur nebūtu atskanējušas dziesmas?

Tāpēc domāju, ja Milvoku sabiedrība atzinusi, ka dziesmu svētki vēlami un ka šie svētki veicinās tautiešu masas saliedēšanu un stiprinās kopību apkārtējās AS valstīm izkaisīto tautiešu saišķu stiprināšanu, spēs pa daļai atkal atjaunot kopību, kas stipri cietusi no daudzu biedrību savstarpējām ķildām, nesaskaņām, novirzieniem, un ja tautieši ne tikai Milvoku pilsētā, bet pat apkārtējās AS valstīs grib demonstrēt savus kultūrālos spēkus, tad dziesmu svētku rīkošanai Milvoku pilsētā ir liela pozitīva nozīme un tās īstenošana no sirds apsveicama. Kā nosaukt svētkus, — vai atskaņas, ieskaņas vai vispār par svētkiem — patiešām nav tas izšķirošais! Kas zina, varbūt milvokieši tieši 1955. g. 29. maijā grib rīkot pirmo dziesmu svētku atskaņas, kuŗām nav nekā kopīga ar 2. vispārējiem dziesmu svētkiem Ņujorkā. Ir maldīgs uzskats, ka dziesmu svētki var notikt tikai lielākās pilsētās. Tas praktiski būtu tikai Ņujorkā, Čikāgā. Dziesmu svētkiem jānotiek centros, uz kurieni viegli, ērti, pārvarot nelielus attālumus, var no apkārtējām valstīm aizbraukt lielāks tautiešu vairums. Šie svētki tad no katra apmeklētāja neprasīs lielus izdevumus un to apmeklēšana nebūs saistīta ar lielu laika patēriņu. Domāju, ka Milvoki šinī ziņā ir ļoti izdevīgs centrs, uz kurieni ir apmēram vienādi attālumi no visām apkārtējām AS valstīm. Ja aukstasinīgi apsvērsim apstākļus, vai tad arī Ņujorkas dziesmu svētku galvenā apmeklētāju masa nebūs no apkārtējām valstīs un Ņujorkā dzīvojošiem tautiešiem? Vai tad Ņujorkā paredzētie dziesmu svētki pēc būtības arī nav tikai galvenokārt ASV austrumos dzīvojošo latviešu dziesmu svētki, kur apmeklētāju proc. no tālākām AS valstīm būs niecīgs? Tāpat tas bija arī Čikāgā. Nav svarīgi, kādu nosaukumu dod šiem svētkiem, jo tacu nepiedalās tautieši no visām Sav. Valstīm, kā tas bija Latvijā, kur dziesmu svētkos gandrīz katrs pagasts bija reprezentāts. Svarīgs ir fakts, ka dziesmu svētki dod svešumā dzīvojošiem tautiešiem garīgo veldzi un stiprina ticību nākotnei. Ir patiešām pārgalvīgi rēķināties tagad, kad arī latviešu saimē, vārds „bezdarbs" un „pabalsta saņemšana", diemžēl, nav sveši, ka tautieši ar vieglu roku izdos lielākas summas tālākai satiksmei. Mēs neesam tik bagāti vēl pašlaik, kad nerimstas no visām pusēm tautiešu dibināti saucieni pēc palīdzības, kas ne tikai nemazināsies, bet var arī vēl pieņemties, jo sakarā ar vācu armijas dibināšanu latviešu rotu liktenis Vācijā nebūt nav skaidrs. Neaizmirsīsim, ka latviešu rotas Vācijā šodien ir tās, kas dod gandrīz 90 proc. no visām Vācijā tautiešu aprūpei izmaksātām summām. Šis apstāklis vēl jo vairāk liek visu pārdomāt un principā attaisno dziesmu svētku rīkošanu pa atsevišķiem centriem, kā tas bija Vācijā, kur rīkoja dziesmu svētkus pa atsevišķām joslām.

Domāju, ka tas ir maldīgs uzskats, ka dziesmu svētku rīkošana kādā citā centrā mazinās interesi dziesmu svētkiem Ņujorkā. Vai patiešām Ņujorkas dziesmu svētku rīcības komiteja domā, ka nu visi tautieši no visām plašajām Sav. Valstīm — no Sanfrancisko, Vašingtonas, Oregonas, Kolorado u. t. t. trauksies uz Ņujorkas dziesmu svētkiem?

Nevar paiet garām apgalvojumam, ka cēlonis svētku programas mākslinieciskā līmeņa noslīdēšanai ir meklējams steigā, nenopietnībā un pietātes trūkumā pret koŗu dziedāšanas mākslu. Šis pārmetums skar visvairāk pašu koŗa dalībnieku, un kā tāds uz viskrasāko noraidāms. Ja salīdzinām apstākļus brīvajā Latvijā un pašreizējos dzīves apstākļus, tad jāatceras, ka Latvijā dziesmu svētkos viss lielākais dziedātāju vairums nāca no laukiem, kur ziemas mēnešos dziesma aizpildīja brīvo laiku un dziedātāju atsevišķām balsīm koŗiem bija gana. Šeit vīrieši, kā sievietes, visu gadu cauri smagi strādā fabrikās un citos pasākumos. Ja padomājam, ka daudziem vēl jāapkopj māja, jārūpējas par bērniem, tad patiešām jāapbrīno, bet ne jānopeļ dziedātāji, kas atlicina laiku un gribu sapulcēties un kopt dziedāšanu. Tāpēc mēs šodien, ārpus savas zemes dzīvodami, varam būt pateicīgi, ka rodas entuziasti, kas ne tikai atrod prieku pašā dziedāšanā, bet atrod vēl par iespējamu iepriecināt citus. Esmu pārliecināts, ka arī prof. Ābelem ir zināmi gadījumi, kad koŗa koncertos Rīgā dziedāšana bija jāpārtrauc un dziesma bija jāsāk no jauna. Jau tagad doma, ka Milvoku koŗi un tāpat pārējie koŗi, kas piedalītos Milvoku dziesmu svētkos, varētu uzstāties nesagatavoti, ir diezgan pārgalvīga.

Domāju, ka ALA's kult. birojs apsveiks katru pašiniciātīvu, ja tā saskan ar tautiešu vēlēšanos. Kas var būt nevainīgāks par sarīkojumu, kur atskan dziesmas? Ar paredzētiem svētkiem Milvoki nebūt neprofanē dziesmu svētku dziļo nozīmi un saturu. Manuprāt ir liela pārdrošība, ja kāds, kaut kur citā vietā domā, ka viņš spēj spriest pareizāk nekā viena apgabala sabiedrības pārstāvji, kas vietējo tautiešu vēlējumus izprot labāk un apstākļus pārzina pilnīgāk.

Beidzot, kas attiecas uz jaunas organizācijas — „Dziesmu svētku biedrība" dibināšanu, tad domāju, ka būtu laiks nākt pie atziņas, ka biedrību mums šeit svešumā ir jau pietiekams skaits, un galu galā taču nevar nodibināt tik daudz biedrību, cik ir godkārīgo kandidātu vadītāju amatiem. Visus šos pienākumus un uzdevumus, kas saistīti ar dziesmu svētku rīkošanu, viegli un apmierinoši var veikt jau pastāvošās organizācijas.

Ja Laika 77. num. iespiestais raksts „Ierosināta Dziesmu svētku biedrība" patiešām bija jāuzņem ar izbrīnu un nepatīkamu pārsteigumu, tad domāju, ka Milvoku sabiedrība, paziņodama savu tālāko rīcību, jau devusi skaidru atbildi.

Paliksim cerībā, ka, pretēji jau tagad izteiktiem nepārdomātiem, nepamatotiem pārmetumiem, Milvoku sabiedrība, sarīkodama dziesmu svētkus 1955. g., sagādās lielam pulkam tautiešu neaizmirstamus brīžus Milvoku jaukā pilsētā un tādā veidā dos skaistu atskaņu 1. Latviešu dziesmu svētkiem Čikāgā un varenu ieskaņu nākošiem dziesmu svētkiem Ņujorkā.

Šo rakstu gribētu beigt ar vecu veco patiesību: „Kur atskan dziesmas, tur apmeties bez briesmas."

Arnolds Strautiņš

Viens no modernākajiem veidiem, kā labāk mācīties angļu valodu, ir ar televīzijas palīdzību. Tas ir jauns veids un reizē arī vecs, jo pirms Gutenberga laikiem — grāmatu iespiešanas izgudrošanas — lielais vairums neprata lasīt. Valodu mācījās tikai no noskatīšanās, novērojot runātāju lūpu kustības un pēc dzirdes. Par valodas mācīšanās veidu Crosley radio un televīzijas uzņēmums ir izdevis brošūru, ko iespējams saņemt bez maksas visos veikalos, kur pārdod Crosley ražojumus. Z. Stan Mokrzycki (pa kreisi) New Canadian Press pārstāvis sveic Crosley radio un televīzijas uzņēmuma pārdošanas nodaļas vadītāju Alex Peters (pa labi), kur pēdējais iepazīstina ar publicējumiem, kā televīzija palīdz jaunkanadiešm mācīties angļu valodu. (Vidū W. H. Wilkes — Tandy sludinājumu aģentūras prezidents.

VAKARA CĒLIENU EJOT

VĒSTULE NO FARELES VĀCIJĀ

Kāds Latvijas ilggadīgs tiesnesis, kas labi pāri par 70, raksta:

Fareles veco ļaužu mītnē, 1954. g. 9. oktobrī: „. . . Tavu 17. jūlija vēstuli saņēmu 11 augustā. Priecājos, ka jūs abi ar kundzi dūšīgi turaties un spītējat liktenim, kas mūs visus svaidījis, bet tomēr nespēj galīgi pārvarēt. . . Arī es vēl dūšīgi turos uz pekām, lai gan trimdas laiks un vienmulīgā veģetēšana veco mītnē, resp. nabagu mājā, cilvēku padara vienaldzīgu pret visu. Bez tam esmu gandrīz 20 gadus vecāks par Tevi. Galvenais tas, ka manā pašreizējā dzīvītē nav nekādas pārmaiņas un katra nākošā diena līdzinās pagājušai, jo, labākā gadījumā cita nekā neredzi, kā tos pašus vecīšus, kāds pats esi, un ko redzēji jau vakar un aizvakar. Bet ļoti bieži notiek arī tā, ka tas tautietis, ar ko vakar sastapies un sarunājies, šodien nav vairs starp dzīvajiem un pēc pāris dienām tiek guldīts svešas zemes smiltājā. Tā Fareles pilsētas kapsētā, kur mums, veco mītnes iedzīvotājiem, noteikts atsevišķs nodalījums, radušās gaŗas jo gaŗas kapu kopiņu rindas. Tāda nu ir mana ikdiena.

Arī šī vasara mūsu apvidū bija sevišķi nepatīkama, ļoti lietaina, un saulainu laiku piedzīvojām tikai kādas 5—6 dienas. Mežiņā, kas pieslienas mūsu nometnei, pat vasaras vidū nebija iespējams pastaigāties, jo visi meža celiņi bija ārkārtīgi dubļaini. Arī pašlaik katru dienu ar maziem pārtraukumiem līst. Visa raža mūsu ģimeņu dārziņos aiz galīga slapjuma aizgāja bojā, tā ka pašaudzētus gurķus un tomātus nemaz nedabūjām nogaršot. . .

Man, draudziņ, šodien bēdīga atceres diena, jo 9. oktobŗa vakarā uzkāpu uz kuģa, kas naktī, — jo tika stipri bombardēta pilsēta, — izbrauca reidā, un 10. oktobŗa vakarā atstāja Liepāju, aizvezdams mani un citus no dzimtenes; tanī brīdī sajūta, lai gan bija bēdīga, bija tomēr drusku labāka kā pašlaik, jo tad cerēju pēc dažiem mēnešiem atgriezties. Tā cerējot, pagājuši jau 10 gaŗi gadi, un kas būs tālāk? . . .

Šoreiz beigšu, nekas cits, ievērību pelnošs, nav noticis manā dzīvītē. Arvienu ceru un gaidu uz labākiem laikiem, lai gan vecums spiežas virsū ar varu, bet nekas, mēģinu vēl turēties, cik spēdams, tam pretī. . ."

Fas.

NEAIZLIEGSIMIES!

Budēļu un veļu laikā latviešu arājs, neatkarīgi no tā, vai gads bijis ražens vai arī slapjš un raža vāja, parasti pārbaudīja savus apcirkņus un vienmēr vēl kaut ko atrada budēļu un ķekatnieku pacienāšanai, un viņam vienmēr pietika arī nespējīgo un trūcīgo atbalstam. Sekosim viņu paraugam!

Mums ir liecības, ka krietna tiesa Austrijā un Vācijā palikušo tautiešu skarbi cīnās par dienišķo iztiku un bieži jo bieži trūcīgs un asaru laistīts ir kļuvis arī viņu 'it kā gaišo Ziemassvētku galds.

Šeit mums, labāk izvietotiem vai izvietojušamies, jāsteidzas palīgā. Tādēļ katrs un ikviens atlicināsim kādu vērdiņu viņu atbalstam un iepriecināšanai.

Apbrīnojami svētīgs un retām savdabīgām spējām būs apveltīts un kļūs šis palīdzības vērdiņš. Zīda un nailona drānas, dārgādu kažoki būs jo izturīgi un silti, sildot ne tikai valkātāja ķermeni, bet arī viņu sirdis. Nopirktās vai aizpirktās mājās un farmās valdīs saticība un prieks un dos jo bagātus augļus to turētājiem, bet auto īpašniekiem un braucējiem šis palīdzības vērdiņš padarīs viņu ceļus jo gludus, drošus un patīkamus.

Palīdzēsim. Neaizliegsimies!...

Fas.

CEĻA VĀRDI

Sirdsapziņas balsij manās acīs ir lielāka vērtība nekā cilvēku spriedumam.

Cicerons

Visērtākais čeirjūgs nevar panākt veiklu mēli.

Kung-Tse

Simtiem un tūkstošiem ir cilvēku, kas būtu lielas lietas veikuši, ja šaubu dēļ tie nebūtu atteikušies pie šīm lietām ķerties.

O. S. Mardens

Nav nekā pasaulē, kas varētu aizstāt reiz zaudēto ticību pašam uz sevi. Nav nekā, kas varētu par labu griezt apziņu, ka tavi darbi un pasākumi pusdarīti, nenobeigti, nenogludināti.

O. S. Mardens

Prof. Pēteris Ķiķauka

SVEŠO ĪPAŠVĀRDU RAKSTĪBA

IV

Tā tas būtu no gramatiskā viedokļa. Bet vārdi Jēzus Kristus ir mūsu ausij tik pierasti, ka šai formā laikam paliks arī turpmāk un varbūt uz visiem laikiem.

No senlaiku vārdiem mums vēlreiz jāgriežas pie modernajiem. Iztirzājamā raksta autors apgalvo, ka visās valodās, kur lieto latīņu burtus, esot negrozāms likums, ka svešvārdi rakstāmi oriģinālrakstībā. Latviešu valoda esot vienīgais izņēmums, jo arī mūsu kaimiņu tautas — igauņi un lietuvieši — esot jau pārgājuši uz oriģinālrakstību.

Kaut jel tā būtu, ka mēs būtu vienīgie, kas konsekventi raksta fonētiski! Tad saviem neatkarīgās Latvijas kultūrāliem sasniegumiem mēs varētu pieskaitīt vēl vienu, gandrīz piemirstu, rekordu — mūsu fonētisko rakstību! Mēs jau redzējām, cik neapskaužamā stāvoklī nonākušas „kultūrālās pasaules" lielās tautas ar savu ortografiju. Bet kādā stāvoklī ir mūsu kaimiņi un kā viņi raskta svešvārdus, to pārbaudīt tiešām nebūs par ļaunu. Aprobežošos ar piemēriem, kas ņemti no igauņu un lietuvju laikrakstiem, kur ir laba izdevība sastapt dažādus īpašvārdus.

Palūkosim vispirms, kā igauņi raksta personu vārdus un ģeografisko vietu un pilsētu nosaukumus. Viņi raksta Bidault, Churchill, Eisenhower, John Foster Dulles. Šiem vārdiem viņi pievieno igauņu valodas galotnes. Tātad princips būtu tāds, ka personu vārdus raksta oriģinālrakstībā, bet tos tomēr loka pēc igauņu gramatikas likumiem. Vārds ir franču, vai angļu, vai citā ortografijā, bet vārda aste ir igauniska. Kā svešo vārdu lai izrunā igauņu lasītājs, tas atstāts viņa paša ziņā. Ja šādi vārdi jālasa citiem priekšā un nav droši zināma to izruna, tad var tos uz tāfeles uzrakstīt, bet ja tās nav, tad tāpat ar pirkstu gaisā rakstīt vai arī burus to secībā nosaukt, lai tad paši klausītāji tiek galā, kā mācēdami.

Lieta ir jau ļaunāka svešu apgabalu un zemju nosaukumos. Tur sajūk principi, un dažreiz vairs nevar lāgā izšķirt, kur sākas un kur beidzas oriģinālrakstība. Līdzās oriģinālrakstībai New York atrodamas tādas jaukteņu formas kā New Yorgi, New Yorgist, kur pilsētas nosaukuma otrais vārds pa daļai ir oriģinālrakstībā, pa daļai igauņu rakstībā.

Ir jāpadomā, kā izskaidrot arī šādus piemērus: līdzās Kalifornia, Kanada, Venetsueela (fonētiska rakstība) stāv Calgary Chicago, Caracas (oriģinālrakstība). Vai no tā lai secinām, ka zemju un apgabalu nosaukumus igauņi raksta fonētiski, bet pilsētu nosaukumus oriģinārakstībā? Bet tam pretī runā Berliin, Pariis, Stokholm, kas rakstīta fonētiski. Kur ir robeža starp pilsētām, kas rakstāmas fonētiski, un pilsētām, kas rakstāmas oriģinālrakstībā? Zemju un valstu nosaukumus igauņi visnotaļ raksta fonētiski: Albaania, Argentiina, Bulgaaria, Jugoslaavia,Läti, Leedu, Inglismaa, Prantsusmaa, Saksamaa, Poola, Hiina, Tshehhoslovakio, Tchiile un tā joprojām.

Tagad metīsim skatu lietuvju rakstībā. Personu vārdus tur raksta: 1) oriģinālrakstībā bez galotnes: Attlee, Dulles, McCarthy, Togliatti, un ar galotni, piem. Edenas, Churchillis, Eisenhoweris; 2) fonētiski bez galotnes, piem., Alčide de Gasperi, Čiang-Kai-Šek, un ar galotni, piem Čiangkaišekas (vai Čankaišekas).

Ģeografisko vietu nosaukumos ir vēl lielāks sajukums. Atrodama oriģinālrakstība bez galotnes, piem. New Jersey, Caracas, Sudbury, bet tiem līdzās: Luxemburgas, Clevelandas. Čikāga un Ņujorka tiek mocītas gan oriģinālrakstiski, gan fonētiski: piem: Chicagos, Chicagoje un Čikagos, Čikagoje; New Yorkas, New Yorko un Niujorkas, Niujorko. Savienoto Valstu un Kanadas galvaspilsētas rakstītas fonētiski: iš Višingtono, Vašingtone, Otava. Filadelfija kādā vietā sadalīta starp abām rakstībām: Philadelfijos!

Arī poļiem nav izdevies nodibināt noteiktu ortografiju. Tā pati nekonsekvence arī viņu rakstībā. Vašingtona un Filadelfija rakstītas poliski: Waszyngton, Filadelfja, bet Ņujorka angliski: New York. BBet šī pati Ņujorka atrodama arī citādā rakstībā: „w Nowym Yorku", kur pilsētas nosaukuma pirmais vārds rakstīts poliski, bet otrais angliski ar polisku galotni!!

Kā redzam, „negrozāmo likumu" igauņi, lietuviešu un poļi ir tik pamatīgi sagrozījuši, ka grūti pateikt, kā šādu rakstību lai sauc: ne tā ir fonētiska, ne oriģinālrakstība, bet tāds abu rakstību mistrojums, kur oriģinālrakstība mainās ar fonētisko transkripciju, un nav iespējams pateikt, kur iet robeža starp abām šīm rakstībām. Mēs varam justies laimīgi, ka mums nav jābrien pa tādu dumbrāju.

Ar to nav gribēts teikt, ka mūsu pašreizējā rakstība būtu ortografiskā ideāla īstenojums, kur neko vairs nevarētu ne grozīt, ne pielikt. Nav mūsu rakstība arī simtprocentīgi fonētiska, tā ir gramatiski - fonētiska. Mēs rakstām „atbilde", „apgabals" un nevis „adbilde", „abgabals", kā būtu jāraksta pēc izrunas. Bet šāda atkāpšanās no fonētiskā principa par labu gramatiskajam bija jau sengrieķu rakstībā un tā pastāv arī jaunajās rakstībās. Tās nolūks ir padarīt skaidrāku valodas morfoloģisko struktūru, līdz ar ko tiek atvieglota rakstītā vārda pareiza iztulkošana. Visur citur mūsu rakstība ir konsekventi fonētiska ne tikai latviešu, bet arī svešvalodu vārdos. Šai ziņā mēs drīzāk varam noderēt citiem par paraugu nekā citi mums.

(Nobeigums sekos)

Edmunds Zirnītis

SALAUZTAIS DZĪVES RITUMS

Dārzs, zilā dūmu tvanā tinies, smok.
Trauc ļaudis iejukt neikdienas knadā.
No kannas apgāzas, kā nīcis badā,
Ar steigu tukls runcis pienu lok.

Pa sakņu dārziem govis brīvas brādā,
Un kartupeļu laukā rukši rok;
Pa kviešiem gailis visu baru vadā, —
Lauks briedušais zem viņu kājām plok.

Kad lēni vēji dūmus projām klīdē,
Kā draudot melni mūri ārā nirst,
Līdz šausmā apmulsušos līgo biedē.

Skaists dzīves ritums pēkšņi salauzis irst;
Krauc kāri kraukļi ceļa malas priedē.
Pie gruvām ļimis sēžas saimnieks mirst.

KAS NOTIEK KANADĀ?

● Otava ziņo, ka Kanadā joprojām ir liels inženieru trūkums. Galvenokārt vajadzīgi inženieri - mechaniķi, tāpat arī geologi, raktuvju inženieri, ķīmiķi, elektriķi u. c. Universitāti tuvākos trijos gados beigs ap 600 jaunu inženieru, tomēr šis skaitlis nevar apmierināt Kanadas strauji augošo rūpniecību.

● Bezdarbnieku skaits oktobra pēdējā nedēļā Kanadā ir 259.270, pārsniedzot pagājušā gada skaitli par 26 proc. Bezdarbnieku skaits Toronto ir 26.237, Vindsorā — 12.278, Hamiltonā — 8.649, Londonā — 3.217, Otavā — 2.607, St. Katarīnēs — 2.182, Sadberijā — 1.719. Toronto pilsētā bezdarbnieku skaits, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir dubultojies.

● Viesuļvētras Hēzeles nodarītos zaudējumus Toronto pilsētas īpašumiem vērtē uz 548.800 dolāriem. Patikama ziņa cietušiem, ka valsts un pašvaldības gādās, lai zaudējumi par nekustamiem īpašumiem tiktu pilnīgi atlīdzināti. Valsts segs 75 proc., bet pašvaldības 25 proc.

● Pēc 46 dienu ilga streika otrdien, 23. novembrī ar anglikāņu baznīcas starpniecību pirmoreiz tikās Forda uzņēmuma pārstāvji ar streikotāju vadību. Pagaidām nav vēl panākta saprašanās, bet sarunas tiks turpinātas. Ilgais streiks nav patikams ne uzņēmumam, ne arī streikotājiem. Streikotāji gūvenokārt pieprasa stundu algas paaugstināšanu par 4 centiem, apdrošināšanu Zilā krustā un strādnieku samazināšanas gadījumos ievērot strādnieku izdienas ilgumu.

Fords pirms streika sākšanās bija gatavs paaugstināt stundas algu par 3 centiem, garantēt 15 gadus ilgi nostrādājušiem 3 nedēļu ilgu atvaļinājumu un ārstniecības fondā iemaksāt 1 dolaru dienā.

● No Otavas ziņo, ka Jaunzēlandes valdība lūgusi Kanadai meža strādniekus, piesolot darbu, ceļa naudu ar algu 45 līdz 50 dolaru nedēļā. Strādnieki var braukt arī kopā ar ģimenēm, bet jālīgst uz 3 gadiem. Izbraukšana paredzēta janvārī un februārī. Aicinājums radījis nopietnu interesi, iesniegtas pavisam 1500 interesentu izpildītas pieteikšanās veidlapas. Paredz, ka no Kanadas pieņems 100 meža strādnieku.

● Sakarā ar automašīnu novietošanas grūtībām ir ļoti pavairojies parkošanas noteikumu neievērotāju skaits, un policija nevar ar tiem tikt galā. Tāpēc ierosināts noteikumu neievērotāju sodīt ar naudas sodu līdz 10 dolaru dienā. Pagaidām maksimālais soda lielums ir 5 dolari. Pilsētas iestādes šim projektam tomēr nepievienojas.

SVEŠUMĀ PANĀKUMU KALNĀ KĀPJOT

Pianistes V. Delles-Grāvītes 5. audzēkņu vakars Kolorado Springā

Pianiste Velta Delle-Grāvīte, Konservātorijas obligātās klavieŗu klases doncente, kas mūzikas paidagoģijā strādā 27. gadu, 14. un 21. novembrī Dailo mākslu nama mūzikas zālē rīkoja savu audzēkņu gadskārtējo klavieŗu vakarus. Enerģiskā un uzņēmīgā pianiste pēc kupli apmeklētajiem sarīkojumiem stāsta par panākumiem klavieŗu paidagoģijā Kolorado Springā:

„1949. gadā kad ierados Kolorādo Springā, klavieŗu stundas iesāku ar 5 skolniekiem, tagad — 55. Ja es esmu varējusi tik lielu skaitu skolnieku savākt un pie tam iegūt tādu popularitāti starp amerikāņiem, tad gan man jāpateicas Latvijas Konservātorijai, kur beidzu prof. A. Dauguļa klavieŗu klasi un vēlāk prof. J. Vītola spec. teorijas klasi. Protams, liels darbs un neatlaidība un arī labas angļu valodas zināšanas palīdzējušas pavērt man ceļu uz panākumiem.

Šis ir mans piektais audzēkņu vakars.

Pirmais notika 1950. gadā kādā baznīcas pagrabā ar 15 audzēkņiem. Pēdējos 3 gados, audzēkņu skaitam palielinoties apmēram līdz 50, neesmu vairs varējusi visus audzēkņus vienā vakarā laist uz skatuves; tāpēc bijuši jādod divi sarīkojumi. Arī šogad 48 audzēkņi tika uz skatuves divos sarīkojumos. Par sarīkojumiem bijusi liela interese — apm. 100 personu katrā. Šie sarīkojumu vakari bijuši labākā reklāma man. Vērtējot panākumus, viena ģimene ieteic otrai, un tā nu man izdevies iekļūt turīgās un pat bagātās ģimenēs. Pēdējā laikā gadījies, ka daži kanadieši man jāatraida. Kāda ļoti bagāta ģimene gaidīja veselu mēnesi, kamēr atbrīvojās kāda vieta. Tīri demokrātiskā garā mēģinu apkalpot kā nabagākos, tā bagātākos, neaizmirstot arī latviešu bērnus. Un tādi man ir 7. Sešu darbdienu pēcpusdienās līdz vēlai naktij esmu darbā, lai veiktu visu. Vairāk nekā nav iespējams izdarīt. Savs darbs arī mājā, kur gan vēl palīdz māmuļa. Darbs ir intensīvs; vienīgi vasaras brīvlaikā un arī svētkos, audzēkņu skaitam sarukstot par trešdaļu, darba intensitāte mazliet atslābst. Strādāju tik daudz, lai savas zināšanas atdotu audzēkņiem; gandarījums, ka kaut ko esmu arī sasniegusi. Tālāk līdz kam lielākam izaudzināt vēl gan nav nevienu izdevies pārāk īsā laika dēļ. To kavējusi arī īpatā amerikāņu uztvere par mūziku, ka arī mūzika piederot pie tādas izglītības, ko pārtrauc pēc zināmiem gadiem. No pirmā gada audzēkņiem man nav vairs neviena, kaut gan viens bija izcils, bet, aizejot medicīnu studēt, mūzikas studijas pārtrauca. Mana vēlēšanās — audzēkņus izvadīt līdz tālākam līmenim.

Stundas ir privāta rakstura, atklātībā vienīgi demonstrēju audzēkņu vakarus. Varbūt studijā vairāk gan nopelnītu, tomēr tās nogudrina. Priecājos, pārbraukdama no viena audzēkņa pie otra, par Kolorado Springas apbrīnojami mainīgajām krāsām kalnos un prērijā.

Kādēļ novembrī rīkoju audzēkņu vakarus? Tas vislabākais laiks. Pavasarī audzēkņi noguruši no mācībām skolā, septembrī tie vēl vasaras ietekmē, bet novembrī, kad laiks vairs nav tik labs un Ziemassvētku noskaņas patālāk, īsti kā izredzēts darba nosliepumam. Visi brīnās, ka esmu atradusi novembrī kā metodiski labu šim nolūkam ar tiem, kas tundas turpina pa vasaru. Programmu sāku iestudēt jūnija un jūlija mēnesī, tad noliekot pie malas. Gatavojos uz šim 2 svētdienām kā uz diviem darba svētkiem, lai parāda mazie, ko gada laikā darījuši. Ar gandarījumu noklausos audzēkņu panākumos."

E. Z.

Velta Delle - Grāvīte audzēkņu vidū 21. novembra sarīkojumā. E. Zirnīša foto

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. BALDUMA-KRONE

ZIEMASSVĒTKU CEPUMI

Nav tālu vairs Ziemassvētki un namamāte — sāk pārdomāt tradicionālo piparkūku un citu svētku cepumu gatavošanu. Ziemassvētku cepumus gatavo no sīrupa un medus. Dažus no tiem var sagatavot jau laikus pirms Ziemassvētkiem.

Sīrupu un medu sastrādājot cepumiem, ir svarīgi tos pirms miltu piedevu pievienošanas uzkarsēt kopā ar cukuru un sviestu, un ja receptē ir paredzēts šķidrums, arī tas pielejams, kas vienīga cukura ātrāku izkušanu. Karsēšanu izdara lēnām, pastāvīgi maisot. Sīrupu nedrīkst par daudz savārīt, jo tad mīkla izņāk cieta un grūti sastrādājama. Izcēlājus mīklai liek klāt, kad tā stipri atdzisusi. Garšvielas pieliek sasmalcinātā veidā, kad mīkla jau stipri atdzisusi. Cieto piparkūku mīklu mīca uz maizes dēļa, līdz tā ir gluda un spīdīga. Šāda veida mīklu var uzglabāt ilgāku laiku. Tā arī labāk nogatavojas. Pirms cepšanas mīkla jāsasilda un labi jāsamaisa. Izceptās piparkūkas novietojamas slēgtā traukā un vismaz 2 nedēļas jālaiž nostāvēties. Tad cepumi būs trauslāki un garšīgāki.

CIETĀS PIPARKŪKAS

2,5 kg. miltu, 300 gr. sīrupa, 300 gr. medus, 600 gr. cukura, 300 gr. tauku, 400 gr. sviesta, 3 olas, 35 graudiņi koriandera, 15 graudiņu kardemona, 2 tējk. kaneļa, pus tējk. sagrūstu krustnagliņu, 6 pomeranču vai ... sarīvēti muskatrieksti, 6 pomerancimizas, 1—2 tējk. ingvera, 1 tējk. smalko piparu, 2 tējk. vanilijas ekstrakta, 2 norīvētu citronu mizas. Var likt klāt arī anisu.

Krāsas pastiprināšanai sabrūnina vai nu pusmārciņu cukura, vai pielej tasi stipras kafijas, vai 2 gadu ar algu ... kakao. Tālāk pieliek sakultās olas un sasmalcinātās garšvielas. Pomeranča mizas iepriekš novāra un izņem balto iekšu. Tad pieber pārējos izsijātos miltus un pielej ūdeni izkausētu briežraga sāli.

Var pieliet arī 1 ēd. k. spirta vai rumu un 1 ēd. k. rožu ūdens.

Briežraga sāls vietā var ņemt potašu un sodu. Tālāk rīkojas, kā iepriekš minēts. Tad mīklu izveltnē plānā un ar dažāda veida formiņām izgriež piparkūkas. Pārziež ar saputotu olu dzeltenumu vai olu iespiež pusmandeles. Cep strauji karstumā gaišī brūnas.

MIKSTĀS PIPARKŪKAS

3 mārc. sīrupa vai medus, 1 mārd. cukura, 100 gr. mandeļu, 3 mārc. miltu, 6 olas, 40 gr. potaša, 50 gr. rauga, 1 tējk. kaneļa, 1 tējk. sasmalcinātu krustnagliņu, 1 apelsīna un 1 citrona mizu.

Apelsīna un citrona mizas novāra un izņem baltās iekšas. Smalki sagriež. Sīrupu vai medu ar cukuru vai brūnu sasilda. Pieliek garšvielas, potašu un raugu, kā arī sakultas olas un izsijātus miltus un visu labi samaisa. Ielej gatavo mīklu iesmērētā skārdā un atstāj līdz nākamai dienai. Tad pārziež ar olu un garnē ar mandelēm. Cep karstā krāsnī apm. 1,5 stundas.

BRŪNIE PIPARRIEKSTI

400 gr. sīrupa, 400 gr. cukura, 1 citrona miza, 150 gr. sviesta, 25 gr. potaša, 3 olas, 1 tējk. sasmalcinātas krustnagliņas, pus tējk. kardemona, 2 mārc. kv. miltu, 30 gr. kakao.

Sīrupu, cukuru, sviestu un sarīvētu citrona mizu uzvāra. Atdzesē. Pieliek sakultas olas, pienā izkausētu potašu un garšvielas. Beidzot pieliek izsijātus miltus un mīklu labi sastrādā. Atstāj 10—14 dienas siltā vietā. Tad draudz uzsilda un veido mazas apaļas bumbiņas un cep mērenā karstumā.

PILDĪTAS PIPARKŪKAS I

250 gr. medus, 250 gr. cukura, 125 gr. sasmalcinātu riekstu, 500 gr. miltu, 100 gr. sūkādes, 50 gr. iecukurotas apelsīnu mizas, 2 olas, 100 gr. sviesta, 1/8 ltr. salda krējuma, 1/4 tējk. kaneļa un krustnagliņu, 1/4 tējk. sasmalcinātu kardemona, 1/4 tējk. muskatriekstu, 2 tējk. cepamā pulveŗa, 250 gr. irdenās mīklas.

Cukuru, krējumu un medu karsē uz vārīšanai, tad maisot ļauj mīklu un garšvielas. Pieliek sakultas olas un labi sakuļ, drusku atdzesē un pieliek sagatavoto irdeno mīklu. Labi samīca uz maizes dēļa un atstāj līdz nākamai dienai. Izveltnē plānā un pildā apaļas un garenas piparkūkas. Cep vidējā karstumā gatavas, pilda ar ievārījumu, saliekot divas kopā, pārziež ar cukura glazūru.

PILDĪTAS PIPARKŪKAS II

Iepriekšējā mīklā piparkūkas sagriež četrkantīgos gabaliņos pa garīgē šķērsām uz pusi. Pildā ar aprikozu vai kādu citu marmelādi. Uzliek vienu uz otra un pārvelk ar citrona glazūru.

MEDUS KŪKAS

250 gr. medus, 125 gr. cukura, 500 gr. miltu, 10 gr. potaša, 100 gr. sviesta, 50 gr. nomizotu un sasmalcinātu mandeļu, 2 olas.

Medu, sviestu un cukuru uzvāra un maisot atdzesē. Vēl remdenam pielejot sakultas olas, pēc tam pieliek mandeles un miltus, kas labi sajaukti ar potašu. Izveltnē 1 cm biezumā un liek uz sagatavotas plāts. Cep strauji karstumā 30—40 min. Atdzisušas pārvelk ar citrona glazūru un pārkaisa ar mandelēm. Sagriež četrkantīgos gabaliņos. Medus kūkas var arī pildīt ar plūmju ievārījumu.

ANGĻU MAIZE

3 olas, 125 gr. cukura, pus ēd. k. ruma, 1/4 tējk. kaneļa, 75 gr. mandeļu, 120 gr. rozīņu, 125 gr. sukādu, 250 gr. rozīņu, 125 gr. datelu, 125 gr. kv. miltu, 1 tējk. cepamā pulveŗa.

Olas saputo, pamazām pievienojot cukuru un sakuļ, kamēr masa iegūst krēma veidu. Tad pievieno garšvielas, sakapātas mandeles un riekstus, nomazgātas un sasmalcinātas dateles, mazos četrkantīgos gabaliņos sagrieztas sukādi, nomazgātas un nosusinātas rozīnes. Beidzot pievieno izsijātus miltus ar cepamo pulveri. Mīklu labi sajauc un liek garenā iezieztā formā. Dateļu un rozīņu vietā var likt klāt žāvētas plūmes, bumbierus un aprikozes. Cep vidējā karstumā 80—90 minūšu.

Kanadas indiānis — Holivūdas pusprofesionāls aktieris

Jonass Aplegarts ir oriģināls kanadietis, kam dzīve laimējies un kam bijis sapratis šo laimi izmantot. Jonass ir 33 gadus vecs Krī cilts indiānis. Viņš dzīvo Hobēmā, Albertas provincē, savas cilts rezervātā.

Viņa laime sākās, kad Warner Brothers sāka uzņemt filmu Saskāčevāna. Aplegarts nodarbojās ar lauksaimniecību (viņš ir apprecējis savas cilts virsaiša meitu, un viņiem ir divas meitas) un bieži piedalījies „rodeo" jājienu sacīkstēs.

Viņš bija statists ar algu $9.80 dienā. Viņa jāšanas māksla viņam nodrošināja labu stāvokli, jo viņš prata izdarīt bīstamus kritienus no zirga, kad viņam it kā vajadzēja būt nošautam, bez kādiem ievainojumiem. Jonass strādāja tik cītīgi, ka ar to ietekmēja lielā mērā ffilmas režisoru Taulu Volšu.

Februārī Volšs nosūtīja viņam telegrammu, piedāvājot kādu lomu kaŗa filmā Battle Cry. Lai gan Jonass bija nobažījies, kad viņam atkal nācās atstāt Hobēmu, tomēr beidzot izšķīrās doties uz Holivudu, un tur strādāja tik centīgi, ka sākumā piedāvāto 110 dol. nedēļas algu pacēla līdz 250.

Bet tikko Jonass bija pabeidzis savu darbu filmā, viņš steidzās atpakaļ uz Albertu, lai paveiktu savus pavasara darbus un varētu piedalīties Hobēmas rodeo.

Viņam patika filmu zvaigznes, ar kurām viņam iznāca sadarboties; tās bijušas draudzīgas un izpalīdzīgas. Viņam nekas nebūtu pret atgriešanos un strādāšanu filmai, bet starplaikā viņš atzīst Hobēmas dzīvi patīkamāku nekā gaidīšanu uz kādu jaunu lomu Holivudā. Un piedzīvojušie aktieri, ar kuriem viņam iznāca sadarboties, domā, ka viņam ir taisnība un ka viņš ir darījis pareizi atgriezdamies mājās, kad nav lomas kādā filmā.

CS

VILTOTAS STRADIVĀRIJA VIJOLES

Šveicē kāds veikls vijoļbūvētājs, kas ar modernās ķīmijas palīdzību pratis atdarināt vecās vijoļu lakas, tirgū laidis daudz viltotu Stradivārija un Amati vijoļu, pārdodot tās par 100 tūkstoš dolariem gabalā. Jauna laba vijole maksā tikai 5.000 dolaru.

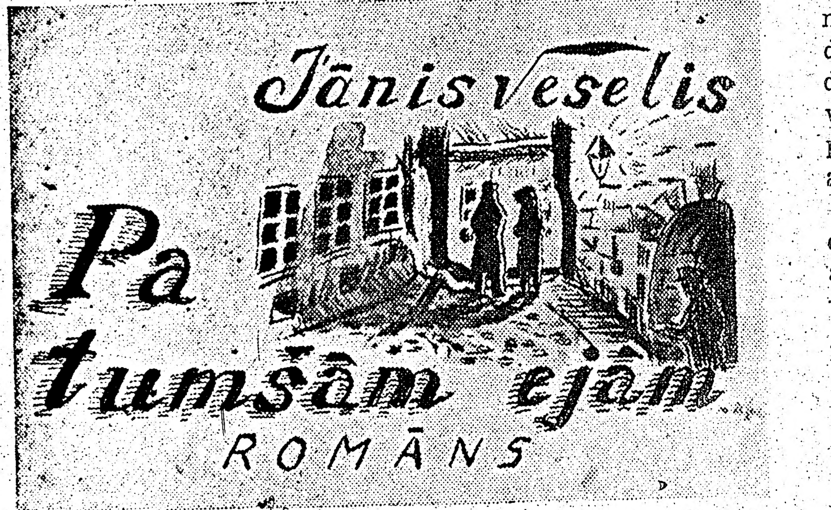

MĒĢINA DZĪVOT

(10. turpinājums).

Velta stāstīja:

„Mani iegrūda pagrabā. Tur tādi mazi skapīši, par suņu būdām sauc. Nevar ne izstiepties, nedz atgulties. Acīs krīt nāvīgi asa gaisma. Tai skapītī man bija jāpaliek divdesmit četras stundas. Tad mani veda augšā. Pametu skatu pagraba telpā. Tur bija daudz tādu skapīšu, tālāk redzamas kaut kādas dzelzs gulteles. Uz tām knūpu gulēja cilvēki. Man likās, ka dzirdu vaidus, bet kāds nemitīgs maļošs troksnis tos apslāpēja. Mani kverkšķināja divdesmit astoņas stundas no vietas. Kverkšķinātaji mainījās. No sākuma bija kāds melnīgsnējs līkdegunis, tad nāca krievi, puskrievi, šādi tādi. Daži runāja mīlīgi, laipni, tie šķita bīstamāki, jo varēja izmānīt, ko pati nemaz negribēju teikt. Citi kliedza, draudēja, lamājās. Tad stāvēju cieta. Mani tomēr nespīdzināja; es esot vēl par jaunu, lai paaugoties šī buržuju atvasīte. Tad mani uzaicināja kļūt par ziņotāju."

Te Velta apklusa, vistuvākai draudzenei neatklāja, vai pieņēmusi vai noraidījusi priekšlikumu. Zelma pēc pratināšanas pavisam noslēdzās sevī. Seja lāsmoja nopietna, noslēgta, atturīga. Viņa ne ar vienu gandrīz nerunāja. Staigāja kā sasista, solā sēdēja kā pārakmeņojusies, galvu iekļāvusi delnas. Vairs nebija pioniere, sarkanajā stūrītī rīkojās Naida viena pati, cenzdamās tajā ievilkt ar savu bālo būtību necilākas, bezpersoniskākas meitenes, kas baidījās no spaidiem, taču maz bija panākumu šai ziņā.

Arī citas audzēknes klasē, visā skolā zaudēja savu bezbēdību pēc šī notikuma. Pretestība vairs neizpaudās atklātās zobgalībās. Sēra nopietnība gūlās pār citreiz jautro jaunatnes baru. Vienīgi Ieva likās atguvusi līksmāku omu. Viņa centās citas ievilkt dažādās izrunās, bet biedrenes bija cietas kā akmens, vērpa savu domu, kurā Ievas pašreizējai mākslotai bezbēdībai vairs nebija vietas. Izpaudās vēsts, ka Ieva vairākreiz redzēta staigājam ar politisko vadītāju Urbucēnu. Velta toties atkal bieži bija kopā ar Pēteri Vildavu.

Glītais zēns jau nebija nekāds varonis pret meiteņu pievilcību. Viņš diezgan bezbēdīgi pieņēma katru, kas viņam patika, aizmirsa vai pameta tikpat ātri bez žēlabām, bez naida, bez rūgtuma. Ja skuķēni, bijuši viņa rokās, izsāpēja mīlestību mazliet ilgāk, tad par to viņš nebēdāja. Kā jauneklis ar možu, dedzīgu dabu, viņš arī mīlēja savu tautu, bet zēniem šī lieta kļuva nopietnāka, savas rīcības viņi maskēja, rosīgākie meklēja sakarus ar slepeno pretestību, mīlēja konspirāciju, dēkas, īpaši agrākie skautu, mazpulku dalībnieki. Ar meitenēm jūsmotājām viņi pārrunāja tikai tautas apspiešanas virspusi. Kā jāved īstā, slepenā cīņa, gar to skuķiem nebija daļas. Lai viņas paliek mājās, lai gaida varoņus pārnākam. Pēterim Vildavam patika ar noslēpumainiem mājieniem palielīties, taču aiz visa nebija nekādas lielas apvienotas darbības. Cēlies no turīgas advokāta dzimtas, viņš līdz šim auga lutināts, pasargāts no visām dzīves likstām. Viņš nodarbojās ar labiešu sportu. Ar tēva buŗu jachtu viņam patikās pabraukāt pa Ķīšezeru, Daugavas lejgalu, Buļļupi, Lielupi līdz pat Dzintariem, Dubultiem vai pat Asariem. Tagad, protams, buŗu laivu tāpat kā automobili krievi bija atņēmuši. Laiva stāvēja iesalusi Ķīšezera ledū ar citām līdzīgām Rīgas pilsoņu godības atliekām, pieplūdusi ar ūdeni, kas, bargajā aukstumā sasaldams, pārplēsa laivas trauslos smalka koka sānus. Automobiļi apsniga tukšos postažu laukumos, sarūsēja pārvalki, sabojājās motori. Nedz atņemtajām laivām, nedz atņemtajiem automobiļiem nebija vēl īsta saimnieka, kas tos mācētu lietderīgi izmantot. Tauta bija īpašnieks tikai vārda pēc, bet tā nevarēja noteikt par mantu, ko bija savākušas, sastrādājušas, sakrājušas paaudžu paaudzes. Ar to varēja brīvi rīkoties tikai iebrucēji, bet tiem trūka īstas skaidrības, kārtības, kā to izlietot. Tā labas lietas rūsēja, puva, gāja bojā līdz ar latvju tautas brīvību.

7.

Vildavi līdz krievu iebrukumam apdzīvoja sešu istabu dzīvokli apstādījumu rajonā. Viņiem piederēja īres kazarma, kur par sētnieku bija Rūsans. Tagad, protams, visi nami bija atņemti, vesela ēku bloka pārvaldniece nu bija Rūsanu Klitija, kas netika galā ar sarežģītajām lēsēm, kaut gan māsa Zelma tai palīdzēja.

Vecais Aloisijs Vildavs, braša, liela auguma vīrs, kādreiz melniem, tagad pagalam nosirmojušiem matiem, zaudējis advokāta praksi, pārtika no agrākās bagātības, ko lēnām izpārdeva. Viņa sieva Marta, krietni par viņu jaunāka, skaista, gaišmataina, jutās mazliet atvieglota, jo dēls Pēteris pabeigs ģimnaziju, kaut arī nelabvēlīgos apstākļos, bet meita Māra, divdesmitgadēja, bija iestājusies universitātē. Marta bija devusi bērniem savu augumu, savu skaistumu, kamēr tēva spēcīgais dzīvīgums bija ieplūdis jauniešu dedzībā. Bērnu zeltainie mati gadiem ejot dzīrās kļūt tumšāki, lai gan tēva matu kādreizējo melno spīdīgumu nekad neaizsniedza.

Kā visi latvieši, Vildavi jutās nospiesti, pazemoti. Viņiem vairs nebija agrāko spožo viesību, kad plašajā namā murdēt murdēja dažādu aprindu ļaudis — dziedātāji, mūziķi, gleznotāji, rakstnieki, politiķi, diplomāti, Rīgas pašvaldības darbinieki, ārzemnieki — gan caurbraucēji, gan rezidenti. Agrākos gados Aloisijam Vildavam bija bijuši labi sakari arī ar Padomju sūtniecības darbiniekiem, kas viesojušies viņa namā līdz ar citiem. Tāpat paziņas no cara Krievijas, pārgājuši komūnistu kalpībā, atcerējās viņu, kad tiem slepenos uzdevumos gadījās būt Rīgā. Pie garā galda Vildavu ēdamistabā viņi strīdējās par politiku, pie kam krievu bijušie muižnieki, kas 1917./1918. gadā bija noteikti komūnisma pretinieki, tagad to aizstāvēja ar pilnu krūti, necieta nevienu piezīmi par sliktu moku laukam Krievijā. Šīs sarunas bija notikušas priekš gadiem desmit. Nule visi šie ļaudis lieca līkumu ap Vildavu namu. Eiropas, Amerikas diplomāti bija aizbraukuši, atstādami mazu valsti lielkrievu varmākām. Padomieši kā jau valdnieki staigāja paceltiem deguniem, nepazina vairs Aloisiju Vildavu uz ielas, ja nejauši satika. Velti vecais Vildavs bija centies panākt mazu atvieglojumu savai ģimenei, sev pašam, mēģinādams satikt pilnvaroto pārstāvi, tagad Latvijas neoficiālo ģenerālgubernātoru, bet tas neizdevās. Viņam bija jāapmierinās ar pavisam niecīgu vietiņu pilsētas pašvaldē, ko viņam arī tikai kā žēlastības dāvanu izgādāja vecs draugs advokāts, kurš pa vidu bija bijis pussārts, bet tagad sarkans komūnistu dižvīrs.

Dzīvoklī Vildaviem bija pielikts klāt kāds krievu inženieris, kuŗa uzdevumi, pēc viņa paša stāstiem, Rīgā bija plaši, taču ļoti nenoteikti. Viņš no paša sākuma bija izkaulējis sev tiesību sēdēt, ēst ar saimniekiem pie viena galda. Savu īres, nedz ēdiena daļu krievs, protams, nemaksāja. Dzirdējuši, ka arī citos pilsoņu namos iestādīti līdzīgi draugi, Vildavi krievu uzskatīja par čekas spiegu, kas viņš arī, bez šaubām, bija. Sarunās ar to viņi bija uzmanīgi, taču reizēm Aloisijam paspruka spēcīgā, choleriskā temperamenta izvirdumi, viņš nenocietās, sāka smalstīt, pelt visu krievu politiku Baltijas valstīs. Krievam tad iezibējās pelēkās, saglīmošas acis, viņš pārvērtās par dzirdīgu klausītāju pats būdams pelēks savā nenoteiktas krāsas armijas parauga blūzē, tā sauktajos Vorošilova gumijzoļu zābakos, izpūrušiem, paskatā netīriem matiem.

(Turpinājums sekos).

SV. JĀŅA DRAUDZES DĀMU KOMITEJA
š. g. 4. decembrī, no plkst. 1—6 pp. Toronto Sv. Trīsvienības baznīcā
(Bloor un Sherbourne ielas stūrī) rīko TRADICIONĀLO

ZIEMASSVĒTKU TIRDZIŅU

Lielā izvēlē skaista un vērtīgas Ziemassvētku dāvanas: Latviešu daiļamatnieku savienības biedru darbi; latviski audumi; rotas lietas; keramika; kokgriezumi; lelles, bērnu rotaļlietas u. c.

PLAŠS GRĀMATU GALDS. LOTERIJA. BUFETE. PIPARKŪKAS

Ieeja brīva. Visi mīļi aicināti — Atlikums grūtdieņu aprūpei

LATVIEŠU APTIEKA
19 St. Johns Road, Toronto
(Dundas ielu dzelzceļš līdz Clendenan Ave)

Tel. MU 9543

Pagatavojam zāles pēc ārstu receptēm, medicīniski preparāti, zāļu tējas, Celsija termometri. Krājumā arī dažādi vācu preparāti un Eiropā iecienīti medikamenti. Plašā izvēlē sejas un matu kopšanas līdzekļi.

ZIEMASSVĒTKU DĀVANĀM

Coty, Chanel, Yardley, 4711 un citu firmu ražojumi. Foto kameras, Westinghouse elektriskie mājturības aparāti.
Iespējams rabats — Attīsta un kopē filmas

ELZA GALDIŅŠ, farm. maģistre

DAINA PRESS LTD.

LATVIEŠU SPIESTUVE UN IZDEVNIECĪBA

IZPILDĀM VISĀDA VEIDA
IESPIEDDARBUS
GLĪTI UN LĒTI

SPIESTUVE: 384 King Street. West., Toronto, Ont., tel. EM 4-7957

BIROJS UN PASŪTINĀJUMU PIEŅEMŠANA:
c/o Valters Ziediņš, 218 Greenwood Ave Toronto, Ont.
tel. GL 8646

Tautieši, satiksimies!

LATVIJAS SAIMNIECISKO DARBINIEKU APVIENĪBAS TORONTO

I. GADSKĀRTĒJĀ BALLE

1954. g. 11. decembrī, Royal Canadian Curling Klubā.

PRIEKŠNESUMI • MŪZIKA • DZIESMAS • DEJAS • JAUTRĪBA • VĀJIE UN STIPRIE ATSPIRDZINĀJUMI LĪDZ AGRAI RĪTA STUNDAI

Biļetes ierobežotā skaitā iepriekš pārdošanā: Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., A. Kristapsona gaļas tirgotavā, 1095 Queen St., E., A. Bērziņa Nekustamo īpašumu pārdošanas birojā, 1247 St. Clair Ave. W. un Little Riga delikatesu veikalā 343 Roncesvalles St.

LUNSKY
WA 1-3924

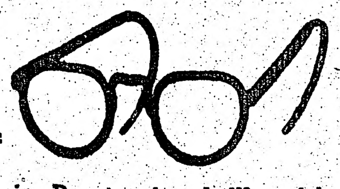

470 College St.
OPTIĶIS

Pārbaudām acis. Pagatavojam brilles visiem redzes defektiem.
Runājam vācu, krievu, poļu, kā arī citās valodās

Pirms pērkat vai pārdodat nekustamus īpašumus, sazinieties ar mūsu latviešu pārstāvi

A. W. FARLINGER R.E., LTD.
587 BLOOR ST. W. (Bathurst — Bloor)

- Piedāvājam izdevīgākos īpašumus visos pilsētas rajonos
- Palīdzam obligāciju sagādē
- Palīdzam sagādāt aizdevumus iemaksām līdz $2.000 un vairāk par 3% gadā.

L. VĒVERIS
Birojā OL 6357 — Mājās JU 5049

Lielākais literārais trimdas izdevums

R. BLAUMAŅA — KOPOTI RAKSTI

Cena 1. grupa 5 sēj., 1520 lpp. $18; 2. gr. 6 sēj. 1800 lpp. $21.00
Pasūtinot apgādā šo lielo izdevumu, kas ir visas latviešu literātūras pamats, to var iegādāties uz nomaksu

Iznākušas jaunas, vērtīgas latvju grāmatas

A. Niedras romāns PIE AZANDAS UPES, ies. $3.50
A. Vesterlinda biograf. rom. MOCARTS, ies. $3.40
E. Andersones illustr. st. bērniem VASARA $1.20

Ziemassvētku kartes — par puscenu

1. kast. 26 krt. $1.65; 2. kast. 19 krt. $1.75;
3. kast. 20 lux $2.00; 3. kast. 20 l. pap. $1.25

Mūsu jaunās grāmatas un kartes pieprasāmas visās grāmatnīcās. Krājumā visu apgādu grāmatas. Piepr. cenrāžus.

Mūsu turpmākās grāmatas būs:
Aidas Niedras romāns — MAIJA PURENE, II daļa
Andr. Niedras vēst. rom. —KAD MĒNESS DILST
DULLAIS DAUKA, ar N. Strunkes krās. illustrācijām

Dāviniet mūsu draugiem un labvēļiem lielāko no visiem izdevumiem par Latviju

CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA

Ar šo darbu latvieši ieguvuši atzinību un cieņu

LATVJU GRĀMATA
P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

KVALITĀTE - IZPILDĪJUMS - APMIERINĀJUMS

Pērciet C·C·M·

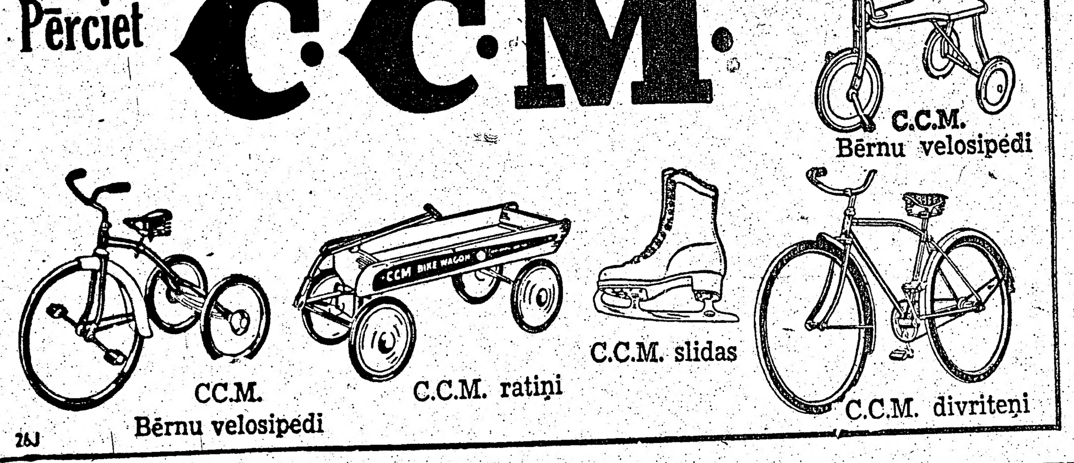

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba un virtuve Bloor — Dufferin rajonā. Tel. ME 5343. Toronto. (586)

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar virtuvi Carlton — Sherbourne rajonā. Zvanīt pēc plkst. 5 vakarā. WA 1-3818, Toronto. (587)

ANNETTE — JANE rajonā izīrējama liela mēbelēta istaba, arī garāža. Uz vēlēšanos vārīšanas iespējas. Apskatāma no pl. 5—8 v. 13 Thornhill Ave vai zvanīt tel. — LY 0814, Toronto.

IZĪRĒJAMA 1 mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Pape — Riverdale, Harbord tramv. piestātne GE 0756, Toronto. (454)

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba ar virtuvi un viena atsevišķa mēbelēta istaba Danforth — Broadview rajonā. Tel. RI 3887, Toronto.

CHURCH — GERRARD rajonā izīrējamas 2 mēbelētas istabas ar virtuves un ledusskapja lietošanu. EM 6-4528, Toronto. (556)

MĒBELĒTA istaba ar vārīšanas iespējām izdodama Lawrence - Mt. Pleasant rajonā. HU 8-8214 pēc plkst. 5. Toronto. (574)

ELDECO
ANGĻU VILNAS AUDUMI

ir labākās kvalitātes drānas, kas pazīstamas visā pasaulē — angļu audumi uzvalkiem, sporta uzvalkiem, mēteļiem, žaketēm, formas un vasaras uzvalkiem.

Jums iespēja tās iegādāties ar jūsu drēbnieku starpniecību. Pieprasiet tiem parādīt viņa drānu paraugus.

LOWE DONALD
(CANADA) LIMITED
104 Adelaide St. W.
Toronto 1, Canada
Tel. EM 6-7986

Rietumu birojs:
615 West Hastings St.,
VANCOUVER, B.C.,
MArine 2019

Montreālas birojs:
620 Cathcart Street,
MONTREAL, P.Q.
UNiversity 6-4254

Drēbnieku ievērībai

zvaniet vai rakstiet bezmaksas paraugu saņemšanai par visiem mūsu importētiem angļu audumiem:

- Super Flannels
- Super Worsteds
- Super Serges
- Cheviots
- Over- coating
- Camel-Hair
- Cashmere

L'TTLE BEA"TYSALON

(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE. Tel. ME 5937
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
Elektr., ķīmiskie aukstie ilgviļņi. Krāsošana un balināšana.
Sejas kopšana

SAUNDERS

PAR PILSĒTAS VECĀKO

Pieredze darbā, kas atbalsojas demokratiskā pašvaldībā

HORSESHOE TAVERN

JAUNA ĒDNĪCA

tiks atvērta ap 18. decembri Toronto.

Piesakiet rezervētas vietas banketiem, kāzu svinībām utt. Tāpat rezervējiet vietas Vecgala vakaram — sākums plk. 9 vak. līdz pl. 3 rītā. Priekšnesumi no Ņujorkas. Labas maltītes

368 QUEEN ST. W.

Vietu rezervēšana EM 8-0838, prasot Mr. STARR vai HARRY

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
Zvanīt OL 1403. Toronto

IZĪRĒJAMS dzīvoklis, Mount Pleasent rajonā, trīs istabas un virtuve. Zvanīt pēc pl. 6. Tel. — MO 8219, Toronto. (551)

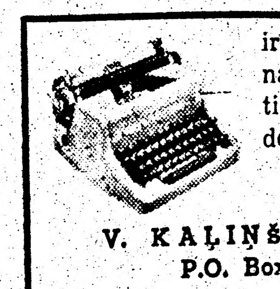

ir vērtīga ikvienā mājā, sevišķi skolu jaunatnei un studentiem, jo mašīnrakstīti darbi tiek vērtēti 25% augstāk. Glītas, klusas, modernas, ar latviešu u. c. alfabētiem vienā mašīnā, piegādā ikvienā vietā ASV un Kanadā

V. KAĻIŅŠ, 21 Denison Rd. W., Toronto 15, Ont.
P.O. Box 853. Kalamazoo, Mich. U.S.A.

Pirmā vācu - kanadiešu

TIRDZNIECĪBAS IZSTĀDE

TORONTO

Jaunajā vācu apvienības HARMONIE zālē,
410 SHERBOURNE ST., TORONTO, ONT.

Piektdien, 3. decembrī, no plkst. 5 pp. līdz plkst. 12 naktī.
Sestdien, 4. decembrī, no plkst. 10 rītā līdz plkst. 12 naktī
un svētdien, 5. decembrī, no plkst. 2 pp. līdz plkst. 12 naktī.

GERMAN - CANADIAN BUSINESS & PROFESSIONAL ASSOCIATION

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

2. adventā, 5. decembrī, pl. 2, Mūsu Pestītāja baznīcā Port Vašingtonā māc. E. Treus.

Pl. 3 regulārais dievkalpojums Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš.

Pl. 6 Lūka baznīcā New Rochelle, māc. R. Zariņš.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St. Port Arturā, Ont. tel. 40302.

Māc. V. Šefers, (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagārā, 5. dec., plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., N. adventa dievkalpojums.

Londonā, 12. dec., plkst. 4 p. p., Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. 18. dec., plkst. 7 vakarā, Trīsvienības baznīcas zālē kopīga Ziemassvētku eglīte. 24. dec., Ziemassvētku vakarā, plkst. 6, Trīsvienības baznīcā Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 25. decembrī, I Ziemassvētkos Kristus baznīcā, pl. 12 dienā Ziemassvētku dievkalpojums.

Vellandā, 25. decembrī, pl. 2,30 p.p. Ungāru baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Londonā, 31. decembrī, plkst. 6 vak., Trīsvienības baznīcā Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Street, Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē, 18 Victoria Ave South — Sv. Trīsvienības baznīcā svētdien, 5. decembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums bērniem un plkst. 4 p. p. dievkalpojums pieaugušajiem.

Piektdien, 3. decembrī, plkst. 6.30 vak. jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Sestdien, 4. decembrī, Hamiltonas latviešu draudzes dāmu komiteja sarīko savu tradicionālo „Ziemassvētku tirdziņu" Sv. Toma anglikāņu baznīcas blakus telpās (Main ielā starp Wellington un West ielām). Sākums plkst. 6.30 vakarā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA-3-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st.. tel. WA 4-1563.)

Svētdien, 5. decembrī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

Svētdien, 12. decembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

Svētdien, 19. decembrī, plkst. 4 p. p. Bērnu Ziemassvētku eglītes vakars.

Piektdien, 24. decembrī, plkst. 7 svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

Pirmajos Ziemassvētkos, 25. decembrī, pl. 10.30 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

5. decembrī — otrā adventā, pl. 4 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

12. decembrī — trešā adventā, pl. 4 p. p. draudzes gada svētku dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Dievkalpojumā dziedās Sv. Andreja baznīcas latviešu draudzes koris diriģenta komponista T. Ķeniņa vadībā.

19. decembrī, plkst. 3 p. p. Ziemassvētku eglīte visiem draudzes bērniem Trīsvienības baznīcā.

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā — pirmais dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, pl. 7,30 vakarā, bet otrs dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā, pl. **8,30 vakarā.**

25. decembrī — pirmos Ziemassvētkos, pl. 4 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Bramptonas latviešu ev. - lut draudzē:

5. decembrī — otrā adventā, pl. 1,30 dievkalpojums Grand United baznīcā.

26. decembrī — otros Ziemassvētkos, pl. 1,30 dievkalpojums Grace United baznīcā. (Māc. A. Briedis).

Māc. Elmārs Caune, 8616 - 112 Ave, Edmontonā, Alta. Tālr.: 781788.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Avenue, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alberta. Tel. 2918. 218 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel.: OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 5. decembrī, plkst. 14, Sv. Jāņa baznīcā (Pine St.) dievkalpojums.

Timminsā, svētdien, 12. decembrī, plkst. 15, lut baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums Bērniem mācības plkst. 10.

Kristīti Kirklandleikā: Imants Ilmars Daina, Alfreda un Edītes dēls un Arnis Edmunds Goldmanis, Imanta un Ģertrūdes dēls.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. tel. DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī:

Calvert

PAGĀJUŠA PAVASARĪ

Kanadas ministru prezidents St. Laurents un Savienoto Valstu prezidents Eizenhauers parakstīja vienošanos par Labrenča upes piemērošanu kuģošanai un spēkstaciju izbūvi. Visai pasaulei tas var apliecināt Ziemeļamerikas kontinenta tautu vienotību un izpalīdzību.

Labrenča upes un spēkstaciju izbūve ir vēsturisks notikums; tas ir sapņa piepildījums, kas tika sapņots agrākajās paaudzēs — pat no tiem laikiem, kad iedzīvotāji vēl nemaz nepazina kuģus un tvaika mašīnas, kā arī elektrisko enerģiju, kuru ražo ar ūdens spēku.

Pirms četriem gadu simteņiem kāds francūzis Jacques Cartier ieradās Svētā Labrenča dienā pa mežonīgāko upi, kāda reti atrodama Eiropā. Šis jūrnieks kuģoja tūkstošiem jūdžu, līdz dienvidos no salas, ko šodien sauc par Montreālu, viņa kuģis atdūrās uz akmeņiem.

Cartier mēģināja pārvarēt plašo ūdens barjēru, bet tas viņam neizdevās. Radās citi, kas atklāja šo ceļu. Vairāk gadu simteņu pēc Cartier ceļojuma radās uzņēmīgi ļaudis, kas izpētīja šo plašo upi. Tā pamazām sāka īstenoties Cartier sapnis, līdz ar to viņa ideja ir kļuvusi mūžam neaizmirstama. Jauni darba paņēmieni un pieredzes bagāti pētnieki ir devuši labus rezultātus. Reizē ar to mēs varam rēķināties, ka Labrenča upes un spēkstaciju izbūves projekti ir īsti un respektējami. Techniski tas moderno ģeniju projekts, kas ne tikvien liks inženieriem noārdīt daudzās barjēras, bet reizē ar to tiks uzbūvētas spēkstacijas, kas apgādās ar elektrisko strāvu apgabalu, lielāku par visu Eiropu.

Līdz ko upe tiks attiecīgi izbūvēta, kuģi no visām pasaules malām varēs iebraukt 2.260 jūdžu Ziemeļamerikas kontinenta sirdī. Spēkstaciju būve dos iespēju šiem kuģiem pārvadāt dažādus materiālus. Vienlaicīgi šis projekts sadalīs enerģiju abām zemēm — Kanadai un ASV — gandrīz neaprobežotos apmēros. Vietās, kur pašreiz mitinās daži tūkstoši iedzīvotāju, pacelsies liels skaits jaunu pilsētu.

Pāri visam, šis kombinētais projekts dos iespēju visāda veida uzplaukumam. Tālākā izveidošanā šis projekts atvērs daudz jaunu iespēju cilvēces labklājībai. Speciāli illustrēts izdevums ir iespiests ar CALVERT DISTILLERS LIMITED palīdzību. Ja kādu interesē to saņemt, lūdz rakstīt:

Calvert DISTILLERS LIMITED
AMHERSTBURG, ONTARIO

BALSOJIET

ARTHUR J. BROWN

PAR TORONTO PILSĒTAS VECĀKO

Esiet aktīvi!

ARTHUR J. BROWN

ir visu draugs, kuŗa durvis ir vienmēr atvērtas ikvienam kanādietim, vecam vai jaunam

X | BROWN

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave. WA 1-6708 TORONTO (552

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs Tel. LL 5739

Pieņem 6—9 vak., sestdien no pl. 2—7 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto

Runā vāciski un krieviski

Toronto pilsētas licencēts

ELEKTROTECHNIĶIS,

izdara jaunas installācijas, kā arī visāda veida labojumus.

Zvanīt katrā laikā

RI 1440, Toronto

Latviešu dāmas! Eiropas frizierc

KAPSI'S HAIR STYLING

113 MAC PHERSON AV.

Starp Yonge St. un Avenue Rd

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585

runā vāciski, krieviski un zviedriski

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel. OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. SILVIJA UZANS

BĒRNU, IEKŠĶĪGĀS UN ĀDAS SLIMĪBAS

No pl. 6—7 ik dienas, izņemot sestdienas. Otrdienās, ceturtdienās, sestdienās arī no plkst. 12—1

52 Linsmore Cresc. (pie Danforth), tel. GL 2892

TORONTO

Dr. ANNA LAUKS

86 BLOOR ST., WEST. TORONTO

Physicians & Surgeons Buliding, ieeja no sāniem, istaba 614, Pirmdienās, trešdienās un sestdienās no pl. 10—12 rītā, pārējās dienās no pl. 6—8 vakarā.

Aiz DZELZS aizkara

RĪGAS RADIOFONA ZIŅOJUMI:

SŪTĪJUMI UZ JAUNKULTIVĒJAMĀM ZEMĒM

5. novembrī „Valmieras vagonu depo nosūtīja un jaunkultīvējamo zemju apgabaliem 20 dzīvojamo vagonu. Rīgas lauks. mašīnu fabrika nosūtīja uz Sarātovu, Čkalovu apg. u. c. vairāk kā 30 vagonu ar graudu beŗamām mašīnām BS2".

10. novembrī. „Vakar fabrika „Sarkanais rīts" uz Kazachiju un Kaļiņingradu nosūtīja lielāku partiju veļas. Uz Kuibiševu, Smoļensku un Donbasu Manguļu zivju fabrika nosūtīja vairāk tūkstoš centneru savu ražojumu."

NORVĒĢI RĪGĀ

10. novembrī. „Šodien Rīgā ieradās Norvēģijas un Pad. Savienības tuvināšanās biedrības delegācija. Delegācija jau apmeklējusi Ļeņingradu, Tadžikiju, Maskavu. Stacijā delegāciju sagaidīja kultūras ministrs Jānis Ostrovs u. c. Delegācijas vadītājs T. Ritcaus pateicās par sirsnīgo sagaidīšanu un preses pārstāvjiem pateicās par saviem iespaidiem."

AKCIJA PRET BAPTISTIEM

11. novembrī. „Latvijas valsts izdevniecība šinī gadā izlaidusi jau otrā izdevumā Sučkova grāmatu Sektes un to reakcionārā būtība. Šīs sektes Pad. Savienībā bīstamas ar to, ka tās uzsūc sevī pareizticībā un katolicismā vīlušos.

Baptists Fetlers līdz 1917. g. darbojās Petrogradā un Maskavā. Viņš dzīvoja aristokratu salonos. Pēc tam nonāca ASV, kur saņēma milzu summas aģitācijai pret Pad. Savienību. Rīgā, Lāčplēša ielā viņam piederēja Pestīšanas templis."

Z ● Šogad laba ābolu raža bija Grīvas rajona kolchozam Triecinieks. Vairāki vagoni ābolu nosūtīti uz Ļeņingradu, Murmansku un Jaroslavu. ● Vissavienības lauksaimniecības izstādi apmeklējušas 300 tūkst. personu un 41 ārzemnieku delegācija. ● 6. novembrī, pl. 19 sācies televīzijas raidījums no Rīgas, raidot filmu pēc V. Lāča romāna Uz mājām ar uzvaru. ● 7. novembrī Gulbenē atklāts piemineklis Ļeņinam. ● Šogad uzceltas jaunas dzelzceļa stacijas Limbažos, Oškalnos, Olainē un Cēsīs. Nāk. gadā sāks projektēt Rīgas apvienotās stacijas celšanu.

PRETRELIĢISKĀ PROPAGANDA

„Dažas komjaunatnes komitejas pārāk maz dara skolu jaunatnes politiskajā un morālajā audzināšanā. Kāpēc gan Liepājas, Alsungas, Ventspils, Balvu, Preiļu rajonā un arī Rīgā bija tādi vidusskolu absolventi, kas vēl nesen gāja baznīcās iesvētīties? Viņi taču bija skolās saņēmuši gatavības apliecības. Komjaunatnes komitejas nebija iedziļinājušās jauniešu dzīvē, viņu domās un darbos. Tāds stāvoklis vairs nedrīkst atkārtoties. Balstoties uz savu aktīvu, komjaunatnes rajona komitejām kopā ar skolotājiem jāizvērš cīņa pret visāda veida atpalicības izpaudumiem. . . — pret nesekmību, disciplīnas trūkumu, neuzvedību, alkohola lietošanu, morālu izlaidību un reliģisgiem māņiem. . ." (Cīņa, 2. 10. 54.).

„Ne pasaules gals apdraud cilvēces laimīgu nākotni virs zemes, bet baznīcas un reakcijas spēki. . . Progresīvā zinātne ļauj cilvēkam iekarot dabu un kļūt par tās patieso valdnieku. . . Straujš zinātnes un technikas uzplaukums, atoma kodola enerģijas un reakcijas lidaparātu izmantošana ļaus cilvēkiem sev par mājas vietām izvēlēties citas saules sistēmas planētas. Nav šaubu, ka tālākā nākotnē cilvēks iekaŗos arī starpzvaigžņu telpu un atradīs sev piemērotus mājokļus uz planētām, kas riņķo ap citām zvaigznēm — tālajām saulēm. . ." (ZA astronom. sekc. vad. Ikaunieka raksts R. radiof. 29. 9 54.).

GRĀMATAS PAŠIEM UN DĀVANAI

Anšlava Eglīša — CILVĒKS NO MĒNESS, romāns ies.	$4.00
Anšlava Eglīša — LĪGAVU MEDNIEKI, romāns	„ $3.30
V. Kārkliņa — DIEVA ZEME, romāns	„ $4.00
A. Niedra — RŪŽU KRISTĪNE, romāns	„ $3.85
A. Niedra — ANNA DZILNA, romāns	„ $2.60
K. Raudive — NEREDZAMĀ GAISA, romāns	„ $3.90
K. Raudive — DIEVA ZIMOGS, romāns	„ $4.00
Z. Mauriņa — PILSĒTAS UN CILVĒKI	„ $3.45
J. Veselis — VIESTURS VARAPOGA, romāns	„ $2.50
V. Toma — SEĻU ZEMES SESTDIENA, dzejas	„ $3.60
A. Čaks — MANA PARADIZE, dzejas	„ $6.00
A. Eglītis — NESAULE, dzejas	„ $3.60
V. Strēlerte — GAISMAS TUKSNESĪ, dzejas	„ $2.75
J. Jaunsēvska — DZIMTENE, romāns, kopsējums	„ $5.30
A. Dimā — TRIS MUSKETIERI, romāns	„ $5.60
Ģ. Salnais — ATVARS, stāsts	„ $2.20
Ģ. Salnais — VIRI	„ $2.20
LATVIEŠU TRIMDAS 10 GADI	„ $4.30
J. Straubergs — RĪGAS VĒSTURE	„ $6.00
S. Undsete — DORTEJAS KUNDZE, romāns	„ $2.80
Kronina — TIRANNS, romāns	„ $5.60
Ing. Viksna — DĀVANA, stāsti	„ $2.80
H. Hesse — NARCISS UN ZELTA MUTE, romāns	„ $2.60
H. Martinsons — CEĻŠ UZ ZVANU DRAUDZI, rom.	„ $3.20
A. Žīds — SIEVU SKOLA	„ $2.60
P. Lagerkvists — BARABA	„ $2.40
G. Flobērs — BOVARI KUNDZE	„ $3.20
Z. Lāgerlēva — KRISTUS LEĢENDAS	„ $4.00
Dz. Svifts — GULIVERA CEĻOJUMI	„ $3.20
R. Blaumaņa — KOPOTIE RAKSTI, kompl.	„ $18.00
K. Skalbes — KOPOTI RAKSTI, I, II, III, IV	$4.50—$4.75
O. Freivalds — KURZEMES CIETOKSNIS	„ $3.80
G. Virg. Georgiu — 25. STUNDA, romāns	„ $3.80
V. Janums — MANA PULKA KAUJU GAITAS	„ $4.00
A. Gailīts — PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	„ $2.80
J. Klīdzejs — VIŅAS UN VIŅI	„ $3.35
LATVIAN LITERATURE	broš. $5.50
LATVIAN LITERATURE	ies. $6.70
LATGAĻU DZIESMINIEKI, dzeju antoloģija	„ $3.00
Alb. Sprūdžs — DAUGAVAS VĒJI, stāsti un noveles	$2.80
A. Šiņķis — KURZEMES CIETOKSNIS	„ $3.50
F. G. Dengtsons — SARKANĀ ODZE	„ $4.50
Johansons — PAKAVU DUNOŅA	„ $2.40
K. Hamsuns — MISTĒRIJAS	„ $3.30
H. Budulis — CILVĒKS DZIVES SPOGULĪ	„ $2.75
H. Budulis — VESELĪGA DZĪVE	„ $2.10
K. Zvejnieks — INESE	„ $3.25
A. Niedra — PIE AZANDAS UPES	„ $3.50
LATVIEŠU NERĀTNĀS ANEKDOTES	„ $4.80
SINGING AMONG STRANGERS	„ $3.50
LATVIEŠU PASTMARKU ALBUMS	„ $4.00

GRĀMATAS BĒRNIEM

A. Brigadere — ANNELES GRĀMATA	ies. $3.50
E. Lange — BĒRNU DRAUGS	broš. $1.80
V. Strēlerte — ZELTA CIRVĪTIS	ies. $2.00
E. Zicāna — VIEGLĀ GAITA	„ $1.30
VALODIŅA	broš. $1.00
M. Timma — ZELTA ATSLĒDZIŅA	ies. $3.50
VECAIS ABRINIEKS	„ $1.10
Andr. Niedra — ZEMNIEKA DĒLS	ies. 1.00
A. Kronberga — ZELTA ATSLĒDZIŅA, ābecīte	„ $1.50

Kā arī daudz citu vecāku izdevumu grāmatas

ROKDARBIEM UN ATPŪTAI:

MODERNIE ROKDARBI, Nr. 2., 3. ā	$1.00
LATVJU ZELTENE, Nr. 1—21 ā	$0.75
Dabūjamas DELTA smaržas	$0.90 — $2.50

Kā arī 1955. gada sienas kalendāri, dažādas apsveikuma kartītes. Keramika un koka izstrādājumi

Grāmatas izsūtām arī uz rakstveida pieprasījumu

123 HURON ST. TORONTO | DV | Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

Kafija no miežiem ar apzīmējumu „99" sirdī

„Tas ir īsts karalisks dzēriens"

Virsstundu strādnieki, pilsētas iedzīvotāji, bērni un vecie, taupiet savu sirdi un dzeriet kafiju bez kofeīna.

Pieprasiet visos Kanadas veikalos Fabrikas adrese

Royal Beverage Co

734 Yonge St., Toronto

WA 2-8634 — ME 2197

TELEVĪZIJA

VAR PALĪDZĒT JUMS MĀCĪTIES ANGĻU VALODU

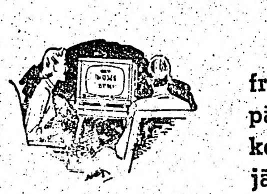

Skolotāji, kas māca valodas, vienmēr ir pasvītrojuši, ka valodas daudz vieglāk iemācīties pēc dzirdes un skaņas. Šodien ar televīzijas palīdzību jums ir iespēja vingrināties jūsu jaunajā valodā. Televīzija ir viens no šīsdienas izdevīgākiem veidiem, kā iemācīties angļu valodu, kā arī iepazīties ar jūsu jauno zemi — Kanadu. Kad jūs redzat angliski runājošas personas lūpu kustības, tas jums netiešā veidā dod iespēju pieradināties pie izrunas, pie tam tīri patīkamā veidā. Sāciet mācīties ar vienkāršām frazēm ar firmu sludinājumiem, pēc tam pārslēdzoties uz literāriem raidījumiem. Sekojiet drāmatiskajiem uzvedumiem televīzijā, kur aktieri lieto tīras frazes un tonus, akurāti izrunājot vārdus, kas jums dod iespēju novērot lūpu kustību, atvieglojot valodas mācīšanos. Iegaumējiet, ka televīzija ir arī labs mājas uzvedums. Tas palīdz jūsu bērnus atturēt no dauzīšanās uz ielas, rada mājīgumu ģimenēs.

BEZMAKSAS: Vērtīga CROSLEY brošūriņa (7 valodās) ar plašiem sīkākiem paskaidrojumiem par ātrāku angļu valodas mācīšanos ar televīzijas palīdzību, to sarakstījis skolotājs, angļu valodas speciālists. Iegādājieties no jūsu tuvākā Crosley pārdevēja vienu eksemplāru, ko jums iespēja saņemt bez noteikumiem

TE IR AUGSTVĒRTĪGS TELEVĪZIJAS KOMPLEKTS JŪSU MĀJAI

CROSLEY

17-INCH Super-V

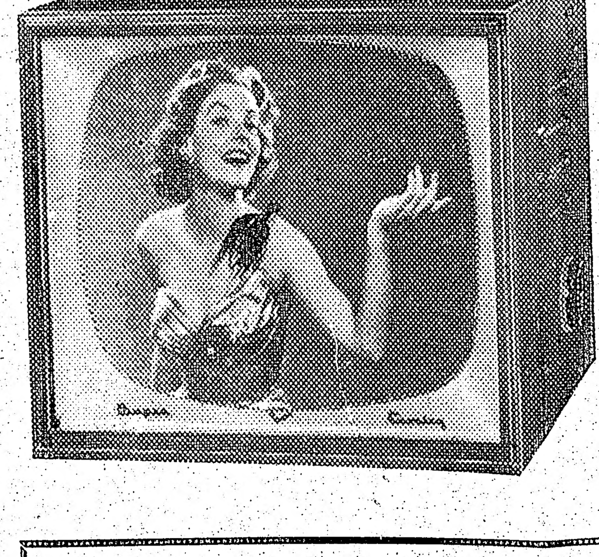

- Vienīgais TV komplekts neliela formāta, ērti apkalpojams.
- Viegli pārvietojams no vienas istabas otrā. Skatiet televīziju guļamistabā, virtuvē, dārzā, tikpat labi dzīvojamā istabā.
- Asi uzņēmumi
- Riekstu koka, mahagonija kabinets vai līmēts ozola nobeigums.
- Pilna gada garantija bilžu spuldzei — 90 dienas pārējām daļām.
- Krājumā arī 21 collas modeļi.

ZEMĀKĀS CENAS

SAZINIETIES AR JŪSU TUVĀKO CROSLY PĀRDEVĒJU JAU ŠODIEN

CROSLEY RADIO AND TELEVISION DIVISION AVCO of CANADA LIMITED TORONTO, MONTREAL, WINNIPEG, VANCOUVER

KĀ 10c. (DIME) IZMANTOJAMI

Spēkā ar pirmdienu, 22. novembrī, braukšanas samaksa centrālā zonā tiek vienkāršota

- Braukšanas maksas samaksa skaidrā naudā ir 10c iepriekšējo 15c vietā.
- Tokenu pārdošana tiks pārtraukta, bet līdz šim iepirktie tokeni ir izlietojami.
- Apakšzemes dzelzceļā derīgi 10c (dimes) un tokeni.
- Biļetes arī turpmāk tiks pārdotas 5 par 50c vai $2.00 par grāmatiņu, derīgas braucieniem apakšzemes dzelzceļā, kā arī ielu dzelzceļā.
- Šīs maiņas izdarītas pasažieŗu ērtībām, iespējamas maiņas arī nākotnē.
- Palīdziet satiksmes līdzekļu vadītājiem jūs ērtāki apkalpot, maksājot braukšanas maksu skaidrā naudā. Lūdzu turiet pa rokai 10c (dime).
- Regulārajiem pasažieŗiem braucot pa ielu dzelzceļiem iespēja izvairīties no tramvaju nokavēšanās, ja biļetes savlaicīgi iegādātas.

TORONTO TRANSIT COMMISSION